

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség: IX., C1161-ut 1. szám.
(„Falu” Országos Földművelésszövetség.)
Telefon: Automata 878—73.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. sz.
Telefon: Automata 463—09.

FŐSZERKESZTŐ: FŐMUNKATÁRS:
MESKÓ PÁL. SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P., Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 38. szám.

Vasárnap, szeptember 22.

Csendesek a magyar falvak.

Ének s nótaszó sem járja már, mint valamikor a jobb időkben. Mintha nagy szomorúság ülné meg a falut, az embereket, az egész vidéket.

De nem is csoda, ha csendesek lesznek a falvak, mert a termés betakarítása után alig marad valami a gazdának. Legtöbb gazda nem meri már megcsinálni a számadást sem, mert akkor kiderül, hogy nem elég, amit az Isten, a föld s verejtékes munkája egy éven át kiharcolt, az időközben felszedett adósságokra. Ott fekszik előtte az aranyat érő buza, amelynek alig van ára, de nem sok öröme telik benne.

Valamikor így cséplés után hálatelt szívvel sóhajtott

fel a gazda a tömött zsákok láttára, mert jutott is, maradt is bőven. Ma a kifizetetlen számlák jutnak eszébe, vagy pedig Csikágó. De már ez is bizonytalan lett, mert míg a világpiacokon erősen emelkedik a buza árszínvonal, addig nálunk alig billen felfelé egy kicsit. Mintha megbicsakolta volna magát az egész magyar mezőgazdasági értékesítés, hogy nem mozdul, vagy ha igen, akkor csak lefelé. De eladni kell, hát szomoruan értékesít a falu népe, mert fizetési kötelezettségei szorítják, hogy pénzt csináljon minden áron.

Nem jókedvből dobja a piacra termelési önköltségen alul termelvényeit, hanem a pénzszerűkétől hajtva, amely

Vasuti katasztrófa tizenkét halottal.

Hírül adtuk, hogy augusztus hó 25-én, vasárnap a Páris-varsói gyorsvonatot súlyos katasztrófa érte. Képünk az összeroncsolódott vasuti kocsikat ábrázolja.

ott dörömböl minden gazda portáján a sok lejáró váltó képében, mert az adósság ma már otthonos vendég lett a magyar falvakban. Nem félnek tőle, nem is szegyenlik, mert hiszen benne van az egész ország népe.

Egy jómódu gazda mondotta:

— Már kezdek a hiteljárást előlről, mert jövedelem felém s üti meg a kiadásokat, pedig ugyancsak szerényen élünk s a rég levetett ruhákat is előszedjük már.

Sokáig nem mehet ez így, mert kifulladásunk. Ez pedig nagy bajt jelent. Meg kell tehát indítani a drágaság elleni hadjáratot, amely megmenti a magyar falvak népét. De az azután komoly is legyen.

Azt mondják, a történetíró sohasem jöhet elég későn, a hadvezér sohasem jöhet elég korán.

Ez nagy igazság, mert a drágaság elleni háboruban, amely már lassanként maga alá gyűri a falu népét is, sohasem lehet elég korán jönni. Ebben a hadjáratban minden azon mulik, hogy történnek-e olyan erőteljes intézkedések, és pedig idejében, amelyek a földmives nép érdekeit szolgálják? Mert ma a falu népe árván, szervezetlenül áll e nagy küzdelemben. A vesztes fél mindig ő, akárhogy dolgozik is napkeltétől napnyugtáig.

A hatalmas kiszgazdatómegek végre maguk mozduljanak meg egyszer már saját érdekükben s szervezzék meg kebelükben, minden faluban azokat az *eleven különböző gazdasági célu szövetkezeteket*, amelyeket a termelés új rendje s a nagy világgazdasági verseny előir.

Azok, akik napról-napra erőteljesebben sürgetik a kiszgazda-politikát, ösztönszerűen is érzik, hogy ebből a nagy gazdasági válságból való kievickélésnek ez az egyetlen biztos útja! A nagytömegű kiszgazdatársadalom összefogása s céltudatos elindulása a gazdasági szervezettség vágányain az a mentőorvos, amely nemcsak tanácsot, biztat, hanem amely segít is a falu népén.

Mert e gazdasági szervezettség nélkül — amely még hiányzik falvainkból — csak a gyűléseken lehet nagyhangon közbeszólni az egységes típusú áru kitermelésének fontosságáról csak kívánni lehet a mezőgazdasági hitel sürgős megoldását, álmolni a termelés átszervezését s csak elképzelni a kitűnő értékesítési lehetőségeket . . . de megvalósítani soha.

A magyar falvak gazdasági védekező hadjáratát el kell indítani a szövetkezetek keretein belül, amelyek a falu gazdasági függetlenségi harcának nagyszerű védbástyái. Igen fontos, hogy törődjön már egyszer a saját sorsával is a falu népe s ne várjon mindent másról.

Mert a közmondás is azt mondja: aki magán segít, azt az Isten is megsegíti.

Az a sok zétforgácsolt nemzeti erő, ha egységes mederbe gyűl össze csodákat tehet. A mostani őszi s téli idők kezdjék meg, mert nincs idő a halogatásra, a Pató Páloskodásra, hogy ráérünk még.

Ha ezt megteszi, akkor meglátja a föld népe, hogy az elcsendesedett magyar falvak újra hangosak lesznek a régi nótaszótól.

2542 község orvos nélkül.

A nemrég lezajlott soproni orvos- és természetvizsgálók vándorgyűlésén *Scipiadés Elemér*, a pécsi egyetem tudós tanára — mint röviden megemlékezünk róla — megdöbbentő és elszomorító előadásában reámutatott arra, hogy Magyarországon ma 6442 orvos van. Ebből minden 1265 lakosra esik egy. Budapesten az orvosok száma 2297, úgy, hogy a fővárosban minden 365 lakos után egy orvos esik. *Elűben 2542 olyan község van Magyarországon, amelyben orvos egyáltalán nincs.*

Amikor ezeket a beszédes számokat latolgatjuk, akkor azokban, mint egy tükörben, meglátjuk az alapképét annak, hogy miért olyan nagy a halálozási arányszám falusi népünkél, mint pusztítja a szegénység betegsége:

a tudóvész sorait; miért oly döbbenetesen nagy a eszemőhalandóság; miért tizedeli s rájga nemzetünk életfáját gyökerében az egyke; miért úgy fel fejté a ragályos betegség hol itt, hol ott s miért történhetnek olyan rettenetes események, mint legutóbb is a Tiszazugban, ahol orvos hiányában rakásra pusztított emberleteket egy örült lélek?

A feleletet ezekre a kérdésekre megadják maguk a számok, amelyek olyan orvos kezéből jöttek ki, aki fáradságot nem ismerve, télviz idején, csikorgó hidegben rötta a baranyai járhatatlan hegyutakat orvostanárr bajtársaival egyetemben, hogy a legutolsó kis faluba is elvigye azt a gondolatot, hogy a nép egészségét megóvni annyi, mint védeni magát a nemzetet.

Tanítva gyógyítottak ezek a modern apostolok s amerre csak mentek, áldás s felvilágosodás járt a nyomukban. Az igaz, hogy nem mindenhol akadnak *Horváth Istvánok, Scipiades Elemérek* s társaik, — a magyar falusi egészség uttörői, — akik eljutnak a falvak nagy sokaságába, mert ehhez nagy, hősiesség kell. Kevesen vannak ők, de sok azoknak a községeknek a száma, ahol nincs orvos s ahol a legjobb esetben egy bába képviseli a huszadik század orvostudományát.

De beszéljünk egész nyíltan, szörnyű helyzet ez. Valóságos ósállapot, ahol kulturális haladásról beszélni mindaddig neveléses, amíg két és félezer község egészségügyi tanácsadó nélkül van.

S mit szólunk a tanyákról, amikor a falvakban kevés az orvos.

A tanyák világában csak a jó Istenre s az erős természetre van bízva a beteg. Mert, míg a negyven kilométeres városba beviszik a beteget, vagy mire az orvos ki megy, már meghalt az az ember, akin a kéznél lévő orvos segíthetne.

Különösen érzik az orvoshiányt a szülőanyáknál, ahol a legegyszerűbb higiéniai szabályokat sem tartják be s így nem csoda, ha minden száz gyermekből negyven elpusztul szakszerű segítség hiányában.

Ezen a nagy orvoshiányon segíteni kell.

A baj egyik főoka abban van, hogy az orvosok legtöbbje nem igen szeret falura menni! Tanyai orvosi állásokra meg éppen úgy kell kötéllel fogni az orvosokat. Az orvosok legtöbbje városban marad, mint a statisztika is igazolja. Az összes orvosok fele itt lakik Budapesten. Pedig a városi orvosok helyzete sem valami rózsás, épp azért, mert sokan vannak. Egy-két neves, jókereső orvos mellett a többi csak tengődik. S hogy mégsem mennek vidékre, ennek egyik oka a *rossz lakásvizony*. Igen sok községi orvos dűledező épületben lakik; ami elveszi a kedvét a falusi életől.

A falusi orvosnélküliséget másként, mint hatalmi szóval, megoldani nem lehet, mert a magyar természet erre van berendezve.

Tessék az illetékeseknek a városi orvosok létszámát meghatározni. A többi menjen ki nemzeti missziót teljesíteni a magyar falvakba, ahol egy kis fajszeretettel s becsülettel munkával nemcsak megélhetést, hanem közbecsülést is szerezhetnek maguknak. De tessék az illetékeseknek tisztességes lakásról és fizetésről is gondoskodni, mert az a falusi orvos, aki a járhatatlan utakon, télen, nyáron egész életén át éjjel-nappal kocsizik, megérdemel mindent. Ha ezt megteszük, mindjárt lesznek orvosok a községekben.

Addig pedig ne fényes szanatóriumokat építsünk, s szavaljunk évről-évre arról, hogy mit kell tenni, hanem mentsük a menthetőt s küldjünk orvosokat a falvakba, amelyek értékes népe ma pusztul, egyre pusztul. Mert hiszünk, hogy vannak s lesznek orvosok, akik elmennek, annál is inkább, mert a falu népe szeretettel várja őket.

A „Dasárnep” szerkesztősége:

IX., Üllői-ut 1. szám.

A „Dasárnep” kiadóhivatala:

VIII., József-körút 5. szám.

Miért alacsony a magyar buza ára?

Értekezlet a buzaértékesítés ügyében.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara szeptember hó 11-ére értekezletet hívott egybe, amelynek az volt a feladata, hogy megvizsgálja a magyar buza értékesítésének kérdését és megállapítsa a tenivalókat. Az anketén résztvettek úgy a gazdák, mint pedig a kereskedelem képviselői.

Az értekezletet Hoyos Miksa gróf, a kamara elnöke nyitotta meg és röviden vázolta a mezőgazdaság sulyos helyzetét, amelyet még jobban megnehezít a terménypiac kedvezőtlen alakulása. Nagyon alaposan kell foglalkozni a kérdéssel és tisztázni, hogyan lehetne javítani a termelők helyzetén, akik a mai árak mellett ráfizetnek a termelésre. Tagadhatatlan, hogy a mai helyzet számtalan egymásbakapcsolódó okra vezethető vissza. Egyetlen általános intézkedéssel lehetetlen tehát a helyzetet javítani. Éppen azért elsősorban az áralakulást befolyásoló tényezőket kell feltárni. Most a buzáról van szó, de a kamara sorba fogja venni az összes többi terményeket is. Az értekezlet által tisztázásra váró kérdések a következők:

1. Miképp megokolható és milyen körülmények játszanak közre abban, hogy az idén lényegesen alacsonyabbak nálunk a buzaárak, mint a múlt év ugyanazon időszakában, annak ellenére, hogy úgy az európai, mint az északamerikai termés gyengébb a tavalyinál és milyen körülmények hatnak közre döntő módon nálunk az idei buzakampányban a buzaár kialakulásánál?

2. Van-e és milyen mértékű diszparitás (egyenlőtlenség) a magyar és a tengerentúli buza árjegyzése között és ha igen, milyen mérvű és mi az okozója annak és tartósan fennmaradhat-e? A mai piaci helyzetben melyik tengerentúli buza versenyez velünk és tehető a paritásos kalkuláció alapjául?

3. Nagyobbmértvű-e a kínálat új buzában az idén, mint más esztendőokban, s ha igen, minek tulajdonítja ezt a gabonakereskedelemt? A vidéki gabonaárak simulnak-e a budapesti vagy esetleg a kilépő államok paritásához és ha nem, mi ennek az oka? Mivel magyarítható a gazdák panasza, hogy a budapesti árakhoz képest is alacsony árakat fizetnek a buzáért vidéken a termelőknek?

4. Milyen mértékű ez idő szerint a kiviteli kereslet buzák iránt és honnan mutatkozik érdeklődés? Ha csekély a kiviteli kereslet, minek tulajdonítható ez az aránylagosan alacsony árak mellett?

5. Milyen mértékűnek tartja a gabonakereskedelemt a készbuzának márciusi határidőre való beraktározását és arbitrállását? Helyese-e az értesülésünk, hogy a rendelkezésre álló közraktárak már mind megteltek s milyen hatása van ennek a gabonapiacra? Milyen hatása lehet a gabonapiacra a márciusi határidőre beraktározott nagy buzamennyiségnek?

6. Elképzelhető-e olyan intézkedések, amelyek a buza ér-

A MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Budapest, V., Bálvány-utca 7. sz.

Engedélyez jelzálogkölcsönök kizárólag földbirtokra, jelenleg 45 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 100 angol font (mintegy 2700 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

tekesítés mai helyzetét megjavítják és ha igen, melyek azok?

A megindult vita során Kégl János dr. a világgiazi helyzet megismeréséhez szükséges számszerű adatok beszerzését sürgette.

Szabó Rikárd a hitelmegszorítást emelte ki, ami a tui-zott kínálat megindítója volt.

Steiner Marcell kimutatta, hogy a magyar buzaár és az európai buzaárak között nincs diszparitás. Velünk most a dél-amerikai és a jugoszláv buza versenyez. Miután szomszédaink nem vásárolnak, kénytelenek voltunk a dél-amerikai és a távolabb fekvő nyugateurópai piacokra menni, ahol az említett verseny folytán jobb árak nem voltak elérhetőek. A jelenlegi helyzetben, mesterséges intézkedésekkel nem lehet segíteni. Hirsch Nándor kiemelte, hogy az alacsony buzaárak kiinduló pontja a múlt évből fennmaradt készletekben keresendő. A jugoszláv és argentinai buza irányítják buzánk árát és nem lehet az északamerikai jegyzéseket figyelembe venni. Kétségtelen, hogy a hitelkérdés észszerű megoldása nagyban enyhítette volna és a jövőben is enyhítené a helyzetet. Serbán Iván dr. azt a kérdést tartja tisztázandónak, hogy az idén miért van körülbelül 5 pengős diszparitás az argentinai és dunai buzák terhére a Manitoba III-as számú buzával szemben Hamburgban és Rotterdamban. Stux Sándor rámutatott arra, hogy a nyugati piacok és főleg Anglia malmai berendezkedtek az északamerikai buzák őrlésére és a mi buzánkhoz most hirtelen nem alkalmazkodhatnak. A malmok az őrlési összetételt nem tudják megváltoztatni. A közeli relációkban pedig a kereslet hiánya miatt volt csekély a kereslet. A kínálat és kereslet törvényén változtatni nem lehet. Szegedi Pál szerint a gazdaközönség nem nézheti tétlenül a piac kedvezőtlen alakulását, és nagy baj az, hogy a gazdák megfelelő helyi közraktárak hiányában az arbitrázs előnyeit nem élvezhetik. Friedländer Endre szerint a hitelkérdés erősen befolyásolta a gabonapiacot, továbbá az a körülmény, hogy Törökországban az oda jobban gravitáló Jugoszlávia versenyével kellett számolnunk, amely eddig az ötszörösét exportálta annak, mint Magyarország. Belgium és Hollandia eddig a mi buzáinkat nem ismerte, de most, hogy az első szállítmányok odaértek, azokkal meg vannak elégedve. Az árak felsorolására igazolta, hogy a magyar buza nyugati kikötőkben, valamint Svájcban a jugoszláv és a Plata buzával paritásban van. Cseh-Szlovákiában pedig a belföldi gabona ősöbbs. Staub Elemér rámutatott arra, hogy az ideai alacsony árakat a rosszabb világtermés nem teszi indokoltá, minél fogva nagyon behatóan kell foglalkozni az értékesítési lehetőségek megjavításával. Bernát István a hitel-megvonásról elhangzott észrevételekre válaszolt. A Nemzeti Bank kényszerülve volt ezeket az intézkedéseket megtenni, részben azért, hogy a kamatmérséklésekre ezáltal befolyást gyakoroljon, részben pedig, mert az általános pénzügyi helyzet ezt megokolta tette. Elismeri, hogy a gazdahitel kérdése rendezendő, de ez nem a Nemzeti Bank feladata, hanem a kormányzati tényező hatáskörébe tartozik. Marschall Ferenc foglalkozott ezután azzal a beállítással, amely szerint terménypiacunk áralakulását az egész vonalon pusztán a világgiazi helyzet és a kereslet és kínálat törvényei szabják meg. Megállapítja, hogy a világgiazi ár-emelkedő tendenciáját a legtöbbször mily nehezen követik, míg az árcsökkenő jelenségeket honorálják. A mai kereslet is ab-

Alföldi magyarok a vasárnapi istentisztelet után.

normális, mert abnormális a kínálat, amelynek végeladásjellege van. A kivétel nagy, de nézzük, milyen árban. Tavaly az első félévben kivittünk 1.2 millió métermáza búzát 43 millió pengő értékben, az idén az első félévben kivittünk 1.8 millió métermázát 48 millió pengő értékben. Ez az állapot a gazdatársadalom teljes pénzügyi elnyomorodásához fog vezetni, ha sürgősen nem történnek meg azok az intézkedések, amelyek ugy gazdai, mint kereskedelmi részről előterjesztettek.

Hoyos Miksa gróf elnök záróbeszédében megállapította, hogy éppen a mai tárgyalás mutatja, mily sok vonatkozása van a gabonapiaci helyzet kérdésének, amelyek csak folytatólagos érte-

kezleteken lesznek felderíthetők. Nézete szerint leszűrhető a mai tárgyalásból is annak szükségessége, hogy *sürgősen véorhajtasanak a minőségi termelésre vonatkozó tervek*, amelyekre nézve már évi megállapodás van. Másodsor: *intézkedni kell aziránt, hogy abszolút pontos információink legyenek állandóan az amerikai terméstről és piaci helyzetéről*. Harmadsor: *szükség van egy szervre, amely az értékesítés ütemére befolyást tud gyakorolni és a közraktárak, valamint vidéki raktárak létesítésére módot nyújt magának a gazdatársadalomnak arra, hogy a terményérték csökését szabályozza*. Végül, hogy a hitelkérdés terén adandó könnyítések a gabonapiacra is bizonyos mértékig kiegyenlítőleg hatnak.

Ha a szövetkezetek nem erősödnek, nem támadnák őket.

Csak a szövetkezetek útján lehet a gazdatársadalmat megmenteni. Schandl Károly dr. beszéde a miskolci hitelszövetkezet székházavató ünnepségén.

Bensőséges ünnepség keretében avatta fel a Miskolci Keresztény Hitelszövetkezet új székházát, szeptember hó 8-án, vasárnap Miskolcon. A szövetkezet ezelőtt öt esztendővel egészen szerény keretek között egy kis hivatali szobában kezdte meg működését s öt esztendő odaadó munkásságával és kitartásával a miskolckörnyéki szövetkezeti életet oda fejlesztette, hogy a kis hivatali szoba már szüknek bizonyult s a helyzet megérett arra, hogy a szövetkezet közérdeklő ügyei intézését saját székházában folytassa.

A székházavató ünnepség a város politikai és gazdasági előkelőségeinek, valamint a gazdatársadalom nagyszámu képviselőjének jelenlétében folyt le. Az ünnepségre Miskolcra érkezett Schandl Károly dr., nyug. földművelésügyi államtitkár, országgyűlési képviselő, az Országos Központi Hitelszövetkezet alelnök-vezérigazgatója, Borsody Sándor OKH igazgató, Szalay József OKH. cégvezető és Wanke Gusztáv az OKH. elnöki osztályának főnöke. Megjelent az ünnepségen Mikszáth Kálmán dr., Miskolc város főispánja, Hodobay Sándor dr. polgármester, Beniczky Aladár felsőházi tag, Bottlik József országgyűlési képviselő, Papp Antal görögkatholikus érsek, Szemák István érseki helynök, Balogh Zoltán ny. főispán, a Tiszajobpparti Körzeti Hitelszövetkezet vezérigazgatója, Baksa Lajos ny. református igazgató-tanító, az Alsószolcsei Hitelszövetkezet ügyvezető-igazgatója és sokan a miskolci szövetkezet igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjai közül.

Az ünnepség a magyar Híszkeggyel kezdődött, majd Tóth Zoltán pápai kápián, a Miskolci Keresztény Hitelszövetkezet elnöke üdvözölte a megjelenteket és utalt a keresztény összefogás erejére, amelynek fényes bizonyága az új szövetkezeti székház. Utána általános figyelem középpontjába Schandl Károly dr. állott fel szólásra. Előjárójában hivatkozott a szövetkezeti gondolat nemzetiépítő erejére és hangsúlyozta, hogy a szövetkezeti mozgalom egyik legfőbb eredménye, hogy az osztály-ellentéteket kiküszöbölti s a különböző társadalmi rétegek érdekeit kiegyensúlyozza. Az újonnan épült székház a gazdasági bizalmat jelenti a szövetkezeti eszmével szemben, erkölcsileg és anyagilag egyaránt. De ez a bizalom már a külföldi részéről is megnyilvánul, aminek legfőbb jele, hogy a szövetkezeti központot a legkülönbözőbb országokból ostromolják kölcsönajánlatokkal.

— Az utóbbi időben a szövetkezetek elleni hársza valóságos dívat lett, — mondotta Schandl Károly dr. —

Ha ezer szövetkezet közül egy évben egynél baj történik, akkor csak arról az egyről írnak öles betűkkel, de elhallgatják a többinek eredményes munkáját. Ha a gazda ezeket olvassa, abba a tévhitbe esik, hogy a szövetkezetek körül csakugyan baj van. Pedig épp az ellenkezője áll. Ha a szövetkezetek nem erősödnek, akkor a szövetkezet-ellenes sajtó bizonyára nem törődne velük. De épp a szövetkezetek erősödése kelt féltékenységet, mely már odaig megy, hogy a szövetkezetekbe való beépítéstől is el akarnak tiltani minden tanult embert.

— Egyébként is azok a veszteségek, amelyeket az elmúlt évben két, a folyó évben egy alkalommal okoztak egyes szövetkezeti vezetők erkölcsi botlásai a központnak, nem oly számottevők, mint ahogy azt a szövetkezetellenes sajtó felfújta. Ezekben az ügyekben is a központ teljes altruizmussal állt a bajba jutott szövetkezet mellé, mert nem engedhette, hogy a sok kisember érdeke sérelmet szenvedjen. Különben is ezek az esetek annyira szörvényságok, hogy senki sem jogosult ezekből az egész szövetkezeti mozgalomra vonatkozó elhamarkodott ítéletet gyakorolni. Gondoljunk csak meg, hogy az utóbbi két esztendőben a több, mint ezer szövetkezet közül csupán háromnál történtek szabálytalanságok és veszteségek, ugyanakkor pedig a kereskedelemben kényzseregyesség és csőd által mintegy kilencven millió pengő vesztett el. Ezek az esetek nem szabad, hogy elkedvetlenítsék a gazdatársadalmat, mert annak tisztában kell lennie azzal, hogy csak a szövetkezetek útján lehet a mezőgazdaságot megmenteni. Akik más receptet ajánlanak, azok téves uton járnak.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Szabó Ferenc röviden ismertette a Miskolci Keresztény Hitelszövetkezet öt esztendő munkásságát. A szövetkezet mérlegadatai, egybevetve a miskolci bankok adataival, talán jelentéktelenebbnek látszanak. Ha azonban meggondoljuk azt, hogy e számok mögött ezer-hétszáz kisember érdeke sorakozik, úgy azok a számok sokat mondanak. Igazolják azt, hogy a szövetkezetre szükség volt és megvan a létjogosultsága. A szövetkezet 1923-ban alakult 212 taggal és 300 pengő alaptőkével. Egy évvel későbbben a szövetkezetnek már 600 tagja volt, üzletrésztőkéje pedig 32.000 pengő. 1929. augusztus végén a tagok száma már megütötte az ezer-hétszázat, üzletrésztőkéje pedig 104.000 pengőre növekedett. A betétállomány is folytonosan emelkedett: 1924-ben 45.000 pengő, 1925-ben 190.000 pengő, 1926-ban 413.000 pengő, 1927-ben 451.000 pengő, 1928-ban 548.000 pengő. Ma a szövetkezet 870.000 pengővel segíti a miskolcvidéki gazdatársadalmat és 1.200.000 pengő kölcsönt nyújtott háromszáz kisember házipénzésére.

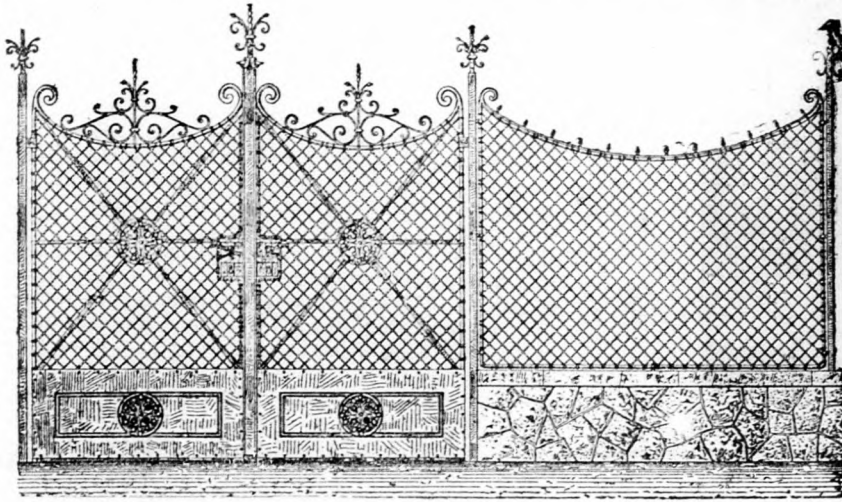
Ezután Mikszáth Kálmán dr. főispán, Hodobay Sándor dr. polgármester és Papp Antal érsek biztosították a szövetkezetet további támogatásokról. Az ünnepség után közébéd volt a Korona-szálló nagytérképében, ahol Tóth Zoltán pápai kamarás, Schandl Károly dr., Mikszáth Kálmán főispán, Beniczky Aladár felsőházi tag és még többen mondtak pohárköszöntőt.

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmonikumok részlete is. — Ronlott hang sz ereket művésziessen javít. Legjobb híurok. Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. sz.

KERITÉS, KAPU!

akkor igazán olcsó,
ha jó helyen vásároljuk!

HAIDEKKER
SÁNDOR R.-T.

Budapest,
Üllői-ut 48/27.

Árjegyzékünk
szép képekkel tele!
Kérje még ma!

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Köszönet Apponyi Albert grófnak.

Almásy László, a képviselőház elnöke, az elmúlt héten a következő táviratoí küldte Genfbe Apponyi Albert gróf címére:

„Az egész világ nemzeteinek nagyértékű képviselői előtt Nagyméltóságod beszéde a magyar igazság, az igazságtalan békeszerződés revíziójának égbekiáltó szükségét, annak békés eszközökkel való megvalósítását és az arról való lemondás lehetetlenségét olyan meggyőző erővel és ragyogó szónoki tehetséggel fejtette ki, hogy ezáltal a magyar nemzet minden egyes polgárát hálaára kötelezte.“

Mayer János miniszter nyilatkozata.

Hirt adtunk róla, hogy Mayer János földművelésügyi miniszter Baltazár Dezső református püspökkel találkozott Tiszabecsen és ott meghallgatta a püspök politikai terveit. Tekintettel arra, hogy a beszélgetéssel kapcsolatban a baloldali sajtó jónak látta a kormány és főként Mayer János földművelésügyi miniszter ellen támadást intézni, olvasóink tárgyilagos tájékoztatására álljon itt a miniszter nyilatkozata:

— Mint az előző években, úgy az idén is elfogadtam Gál Endre országgyűlési képviselő meghívását és a nyári szünet alatt pár napot Tiszabecsen, nála töltöttem. Ez idő alatt látogatta meg Baltazár Dezső püspök ur Gál Endrét, aki református egyházi tisztséget visel. Ez alkalommal Baltazár Dezső közölte velem az okokat, valamint elgondolásának részleteit is, ahogyan ő az országot további demokratizálódását és a kiszagdatársadalmi megszervezését, valamint az alkotmányos kormányzatba való erőteljesebb bevonását elképzelte. Baltazár püspök ur ezután írásba foglalta az ő elgondolásait és azt kérte, hogy én ezeket Bethlen István gróf miniszterelnök kezéhez juttassam. Ezt meg is ígértem.

— Az egész tárgyalásnak csak fesztelen beszélgetés jellege volt, amelynek során én semmiféle megállapodást nem létesítettem és semmilyen álláspontot le nem szögeztem. Valótlan tehát az, mintha én a kormányelnök ur tudta nélkül olyan irányú politikai tárgyalást kezdetem volna, amely az egész magyar politikai életnek kíván irányt adni, mert, mint a kormánynak egyik aktív tagja, ezt nem is tehettem. A fentiekből is megállapítható tehát, hogy az egész fesztelen eszmecsere sokkal nagyobb feltűnést keltett, mint amilyen jelentősége voltaképpen volt.

Csökkentik a kisemberek forgalmi adóját.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter, enyhíteni kívánja a forgalmi adó súlyosságát és az adófizetéseknél, illetőleg az adók megállapításánál kedvezményeket készül nyújtani a kisembereknek. A pénzügyi hatóságok szeptember végén kezdik meg a szokásos forgalmi adóátalányok kivetését. A pénzügyminiszter rendeletileg közölni fogja elgondolását a pénzügyi hatóságokkal és a kisebb kézműiparosok forgalmi adóját az eddigi két százalékos kulcs helyett sokkal alacsonyabban állapítja meg. Wekerle Sándor pénzügyminiszter legújabb rendeletében nyolcvan-százezer kisember adójának csökkentéséről lesz szó.

A belügyminiszter az új közigazgatásról.

A Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesülete szeptember hó 11-én tartotta hetedik kongresszusát Budapesten. Agorasztó Tivadar pestmegyei alispán elnöklésével. A kongresszuson Scitovszky Béla belügyminiszter is felszólalt.

— Az új magyar világban — mondotta többek közt — szívvvel kell végezni a közigazgatást, azok érdekeinek szolgálatában, akikért vagyunk. A vármegyei tisztikarok szemé előtt három dolog lebegjen: a törvénytisztlet, az autonómia megbecsülése és a nép szeretete.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után F. Szabó Géza, országgyűlési képviselő, ügyvezető alelnök előterjesztette az egyesület időszaki jelentését, majd Krudy Ferenc dr. nyugalmazott főispán, országgyűlési képviselő tartott nagyérdemű előadást „Az új vármegye“ címmel.

Semmelweis Ignác világhírű magyar orvos budapesti szobra előtt a fővárosban időző német orvosok vezetője emlékbeszédet mond.

Uj házépítő kölcsönt sürgetnek a gazdák.

Nemrégiben gazdaküldöttség kereste fel Mayer János földmívelésügyi minisztert s őt a falusi kisgazdák ügyében arra kérte, hogy az építkezés céljaira újabb összegeket bozsásson rendelkezésre, miután már a falusi kislakásépítő-akció rendelkezésére álló egész összeget kiutalták. A földmívelésügyi miniszter azt válaszolta akkor, hogy nem áll módjában újabb hitelt rendelkezésre bocsátani fedezet hiányában. A gazdatársadalom, mely nagy előszeretettel vette igénybe a falusi kislakásépítő szövetkezet által nyújtott hiteleket, tekintettel arra, hogy mintegy hétszáz községből újabb hiteligényeket jelentettek be, most küldöttség útján Wekerle Sándor pénzügyminiszterrel óhajt érintkezést keresni, hogy a kérdést kedvezően el lehessen intézni.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Stresemann felszólalása Genfben.

A genfi népszövetségi közgyűlésen, szeptember hó 9-én Stresemann német külügyminiszter mondott hatalmas beszédet. Stresemann először örömeinek adott kifejezést, hogy nem sokára megkezdődik a megszállott Rajna-vidék kiürítése, majd azt hangoztatta, hogy a Kellogg-paktumot össze kell egyeztetni a Népszövetség alkotmányával. A kisebbségek jogvédelmével kapcsolatban megállapította, hogy az az eljárás, amelyet a Népszövetség a kisebbségek panaszainak megvizsgálásánál követ, nem megfelelő. A népek között annál biztosabban lehet megővni a békét, minél gondosabban vigyázunk és méltatjuk azt az emberi jogot, hogy mindenkinek szabadságában áll anyanyelvét, kulturáját és vallását háborítatlanul követni. Végül arra utalt, hogy a jövő háborújában nem jut több szerep az egyéni hősiességnek s ezért a háborús dicsőségre való egyéni vágy nem lehet akadálya a népek kiengesztelésének.

Apponyi Albert gróf genfi nagybeszéde.

A népszövetségi közgyűlés általános érdeklődés mellett hallgatta meg szeptember hó 10-én Apponyi Albert gróf hatalmas beszédét, amelyben a döntőbíráskodás, kisebbségi védelem, a leszerelés és az igazi béke kérdésével

foglalkozott. Először a kötelező döntőbíráskodás elvét méltatta és hangsúlyozta, hogy a döntőbírási eljárás csak a már kitört vizályok elhárítására alkalmas, de *többet jelentene a vizályok lehetőségének előzetes elhárítása*, mert amíg erre nem találnak megoldást, addig mindig számolni kell a háboru lehetőségével. A kisebbségek védelmének kérdésében teljesen csatlakozott Stresemann német külügyminiszter álláspontjához. A kisebbségi panasz eljárás legnagyobb hiányosságának azt tekinti, hogy a panaszosok nem szerezhetnek tudomást arról a válaszlól, melyet az érdekelt államok adnak az előterjesztett panaszokra. A leszerelés kérdésében kifejtette, hogy a népszövetségi alapokmány szerint is erkölcsi kötelességük a tagállamoknak a leszerelés végrehajtása. A békeszerződések rendelkeznek a legyőzött államok leszereléséről, de a győzők megmaradtak az ígéretnél. Csak ennek az ígéretnek beváltása fog véget vetni annak a megalázó állapotnak, amelyet ma az egyoldaluan lefegyverzett államok szenvednek. A magyar nemzet nap-nap után érzi azt a megaláztatást és bizonytalanságot, amely ebből a helyzetből reá háru. A béke ügye a nevelő munkán fordul meg. Nem szabad megengedni, hogy az ifju lelkekbe gyűlöletet csepegtessenek. A nemzetek egymásközti viszonyát az igazság alapjára kell helyezni. A békét az igazságtalanságok megszüntetése biztosíthatja csak. Magyarországot békebotónak mondják. De nem kell féltetni a békét tőlünk, akik őszintén megmondjuk, hogy elégedetlenek vagyunk. Mi nem akarjuk háboru után megváltoztatni a mai állapotokat, mert bizunk a békés fejlődésben. Erős meggyőződése, hogy a mostani állapotok nem maradhatnak fenn, bár azokat megváltozhatatlannak tartják. Ő látta Franciaországban a császárság, Németországban az uralkodóház, Ausztriában a monarchia összeomlását. Mindezeket örökéletű intézményeknek hitték és mégis megszűntek. Éppen ezért bizalommal néz a jövőbe, amely meghozza az igazságtalanságok orvoslását.

Apponyi Albert gróf beszéde rendkívül mély hatást keltett. A külföldi lapok a legmélyebb csodálat és elismerés hangján irtak Apponyi gróf gyönyörű előadásáról.

Mussolini átszervezte kormányát.

Az olasz fasiszta kormányt Mussolini most szervezte ujja és ennek legérdekesebb eseménye, hogy külügyminiszterré Dino Grandi államtitkárt nevezte ki. Grandit a magyarok is jól ismerik tavaszi látogatása alkalmából és a magyarbarát olasz államférfiu kinevezése nálunk is őszinte örömet keltett.

Rutének a csehek ellen.

A rutén központi végrehajtóbizottság elnöke, Alexis Geroszky beadványt intézett a Népszövetség tanácsához, amelyet arra kér, szerezzen végrehajtásra érvényt a békeszerződéseknek, melyek széleskörű önállóságot biztosítanak a Ruténföldnek. A beadvány elmondja, hogy a rutének tíz év óta minden évben hasztalanul fordulnak a Népszövetséghez, mert bár a kérvényeket tárgyaló bizottság minden alkalommal megállapította a csehek ebbeli kötelezettségét és bár a csehek mindig meg is ígérték, hogy végrehajtják a békeszerződésnek az autonómiára vonatkozó rendelkezéseit, tíz év óta még sem történt semmi az önállósítás felé. Ha orvoslás nem történik, a Ruténföld könnyen Európa új tűzfészkévé válhatik.

Francia hang a kisantant titkos katonai szerződés ellen.

A kisantant titkos katonai szerződéséről ír az Avenir című francia lap, amely megállapítja, hogy ezek a szerződések éles ellentétben vannak a kisantantnak Genfben hangoztatott békeszólamaival. A lap szerint Franciaország meg fogja akadályozni a Magyarország ellen irányuló titkos szerződések végrehajtását.

Kedvezményes áru, olcsó traktorokat szerezhetnek be a kisgazdák.

A traktorakció feltételei. — Az állam megtéríti a traktorok vételárának tizenöt százalékát.

A földművelésügyi miniszter tudvalevőleg elhatározta, hogy a mult években megindított traktorakciót ezidén is folytatni fogja. Az erre vonatkozó rendelet most jelent meg s ennek alapján a kedvezményben részesülő kétszáz holdon aluli gazdák, bérlők, valamint az ilyenekből alakult szövetkezetek és alkalmi társulások traktorvásárlásánál az állam megtéríti a traktor vételárának 15 százalékát, azonkívül kedvezményes részletfizetési feltételeket biztosít számukra, oly módon, hogy a cég által a Nemzeti Bank kamatlábjánál két százalékkal magasabb kamat számítható csupán fel. A kedvezményt igénybevevők viszont kötelezik magukat arra, hogy a gép vételárának teljes kifizetéséig, legalább azonban két évig, saját földjük megszántása után a jelentkezők földjein bérszántásra kötelesek, a gazdasági felügyelőségek által megállapított mérsékelt, az önköltségi árat alig felülmúló mértékben.

A kedvezmény elnyerésének módjáról, valamint annak további részleteiről részletes felvilágosításért a vidéki kamarákhoz (Győr, Kaposvár, Miskolc, Debrecen, Kecse-

mét), valamint az Országos Mezőgazdasági Kamarához (Budapest, Szabadság-tér 10.) lehet fordulni.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara, a földművelésügyi miniszter ur óhajtatásához képest közli, hogy az igényjogosultak közül csak azok részesíthetők az állami kedvezményben, akiknek vagyoni viszonyai és birtokuknak fellelése olyanok, hogy a traktor beszerzésének költségeit meg bíriják és a traktort saját birtokukon és bérszántással jóvelmezően ki tudják használni.

Az akció keretében az idén csak a traktorok vásárolhatók meg kedvezményrel; ekékre, boronákra stb. a kedvezmény nem terjed ki.

Az akció folyamán Case, Mc Cormick, Hanomag, Hart-Parr, H. S. C. S., John-Deere, Raupenstock, Gém, Wallis, Twin City, Bulldog és Oil Pull traktorok szerezhetőek be. A kisebb típusú traktorokat egy igényjogosult is beszerezheti, míg nagyobb traktorokat csak szövetkezetek és alkalmi társulások kaphatnak.

MEZŐGAZDASÁG

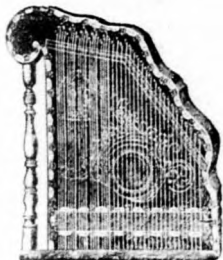
ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Kovácsos uborka készítése.

A főzelékek és az uborka télire való eltevésének többféle módja van, melyek semmiféle drága berendezést nem igényelnek. Uborkát, káposztát kováccsal savanyítani, vagy ecettel szokás télire eltenni, míg különösen a babot, tököt sóval lehet jól a téli időkre elraktározni.

A kováccsal való savanyítás természetes uton történik. Az uborkán és káposztán bizonyos gombához hasonló, de szabad szemmel nem látható igen kis élőlények vannak nagy számban. Ezek az élőlények, melyeket baktériumoknak nevezünk, az uborkában és káposztában lévő, ugynevezett szénhidrátokat (ilyen pld. a keményítő és a cukor) elerjesztik tejsavvá. Ugyanez történik a kovász készítésénél is, sőt kovászt szokás adni az uborkához, ezért nevezik kováccsal uborkának. Az így képződött tejsav akadályozza

meg az uborkának, káposztának elromlását. A kováccsal uborka készítése úgy történik, hogy lehetőleg szedés után minél hamarabb vízbe rakjuk az uborkát. Egy-két órai vízben való áztatás után alaposan megtisztítjuk. Legjobb, ha gyökérkefével távolítjuk el a földet és egyéb mocskot az uborkáról. Megtisztítás után tüvel több helyen megszurkáljuk az uborkát, hogy a lé kijöhessen belőle és üvegekbe vagy hordóba rakjuk, szorosan egymás mellé és rétegenként egymás fölé. Ha hordóba rakjuk, a hordó ép, egészséges legyen. Használatba vétel előtt alaposan kiforrázzuk. Penészes vagy dohos hordó nem alkalmas erre a célra, mert az ilyen hordóba rakott uborka elromlik. Most azután sós vizet készítünk. 100 liter vízre 5—6 kg. sót adunk és jól felforraltjuk, ha a víz lehült, rátöltjük az uborkára és mérsékeltlen hűvös pincébe (15—20 C°), vagy kamrába állítjuk. Az erjedés és az uborka beérése körülbelül négy hétig tart. Mielőtt az uborkát hordóba vagy üvegekbe rakjuk, berakjuk az üvegekbe a szükséges fűszereket, kaprot, babér- és szőlőlevelet, tárkonyt, borsot, bazsalikomot stb. Természetesen mindenki olyan fűszereket választ, amilyet szeret. Igen fontos, hogy az uborkák mindig a sós víz alatt legyenek, mert a vízből kiálló uborkák elromlanak.

Pompás kivitel!
Gyönyörű hanghatás!
Csodálatosan egyszerű
játékmód!

A legszebb nóták!
Gyári beszerzés!

Vigyázat! Ne vásároljon ügynököktől utragabban.
Vásároljon nálunk!
Közvetlen Gyári forrásból.

Ingyen iskola és 10 magyar nőia
minden

asztali zongoránkhoz!

1/2 óra alatt mindenki kottá-
ról is, fejből is játszik, nótázik rajta!

29 huros, egyszerű . . . P 14.50 62 duplahuros, verseny . . . P 26.50
41 huros, gyönyörű . . . P 20.— 92 duplahuros, hárfafejű hang-
versenyhangszer mint a képen P 42.—

Sokezer használatban! Díjtalan csomagolás. Ingyenes
utánvételes szállítás!

MEINEL és HEROLD
HANGSZERGYÁR

Budapest, IX., 462.
Üllői-ut 19.

Összes hangszere-
inkről: ingyen
főárjegyzék.

Ezért, ha üvegbe rakjuk, néhány furnérfából metszett keresztpánttal szorítjuk a lé alá az uborkákat.

Körülbelül négy hét után az uborkák már gyöngén kellemes savanykás, fűszeres ízűek és átmetszve üvegesek. Ezután már jobb hidegebb helyre állítani, vagy pedig leönteni az uborkáról a levet, megszünni tiszta rongyon, 100 liter lére 1 kg. borkősavat adni hozzá (gyógyszertárban vagy fűszeresnél kapni) és az így elkészített levet visszaönteni az uborkára.

Ha az uborkák tulmeleg helyen vannak, akkor az erjedés igen gyors (forr a lé és kihabzik az edényből), ilyenkor rendszeren megpuhulnak.

Aki pontosan a fent leírt módon jár el, annak télire nagyszerű uborkája lesz.

Legközelebb a káposzta savanyításáról, az ecetes uborka elkészítéséről és a sóba való elrakásról fogom elmondani a tudnivalókat. (T.)

A hussertések takarmányozása és a vitaminok.

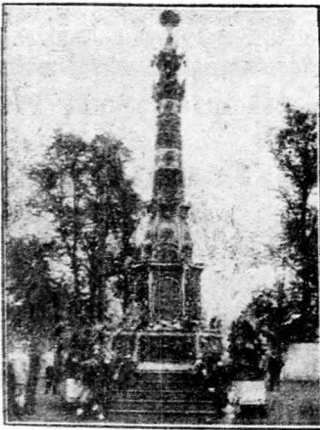
Irta: Kenessey Béla.

A táplálkozásnál és a takarmányozásnál a multban sok olyan jelenséggel találkozott az emberiség, aminek magyarázatát adni nem tudta. Csak sejtette, hogy például a nagy természet nyers termékeiben valami rejtett erő lakik, amely minden élőlényt éltet és amelyet, ha bizonyos körülmények következtében az állatoktól elvonunk, azok megbetegszenek, sőt el is pusztulnak.

Ilyen anyagok a vitaminok is. Mint a modern kémia minden felfedezése, úgy természetes, hogy a vitaminokról szóló elmélet és az azokkal való számadás nem maradhatott csupán csak az emberek kizárólagos kincse, hanem különösen a gazdák igyekeztek ezt a nagy kincset tovább kamatoztatni és vagyonuk legdrágábbjának, a „marhának” is részt kívántak juttatni belőle.

Igy lett a vitamin a takarmányozás egyik legjobb, de még nem eléggé ismert kérdése.

Európa nyugati államaiban, ahol az állattartás és tenyésztés szerencsés körülményeknél fogva jobban érdeklő az embereket mint — mondjuk — nálunk — nálunk, már régebben foglalkoznak a takarmányoknak a vitamin szempontjából való megvizsgálásával. Így például az angolok az angolországi hussertényesztők országos egyesületének évkönyvében már évekel ezelőtt foglalkoztak a vitaminok kérdésével.

Hat méter magas oszlop gyümölcsökből.

Egy amerikai kertünnepély alkalmával a rendezőség hat méter magas oszlopot emeltetett, melyet teljes egészében gyümölcsökből állítottak össze és éjjelivilágítottak. Képünk az oszlopot ábrázolja.

Angolországi utam meggyőzött azután engem is arról, hogy a vitaminkérdés nemcsak kérdés, hanem sokat megvitattott tárgy. Dr. Rowlands egyik mezőgazdasági munkájában kétféle vitaminról ír. Egy zsirban és egy vízben oldódóról. Az előbbi „A”-nak, az utóbbit „B”-nek nevezi.

A zsirban oldódó vitamint a zöld levelekben találhatjuk meg. Legtöbbet tartalmaz a tej és a nagy általánosságban a vaj. Már itt kell megjegyeznem, hogy ifj. Paizs Gyula rácalmási földbirtokos, igen neves szarvasmarhatenyésztő, egy-egy kísérletet csinált, mely szerint olyan szopós malacokkal, melyeknek anyja elapadt, tejben felolvasztott vajot adott. Az illető abból a feltevésből indult ki, hogy a sertéstest sokkal zsirusabb, mint a tehéntej, tehát, ha a kis állatokat némiképp kárpótolni akarja az elvesztett anyatejért, azért zsirusabb tejet kell velük itatni. A kísérlet még nincsen befejezve, de legszebb eredményekre jogosít és azt mutatja, hogy ha a kiindulási pont más is, mindazonáltal a vitamin-elmélet szempontjából is helyes az eljárás.

Az „A” vitamint a szarvasmarha- és juhzsir, továbbá mindenféle halolaj, takarmánykáposzta és spenót, továbbá tojás bőven tartalmazza.

Élesztőben nincsen! Igen kevés van belőle a tengeriben és a borsóban.

A vízben oldódó „B” vitamin mindenképp az élesztőben, a tojás sárgájában, a sárgarépbában, korpában és takarmánylisztben található.

Az állatok növekedéséhez, tehát a vehem jó kifejlesztéséhez is okvetlenül szükséges az „A” vitamin jelenléte. Az „A” vitamint a legkönnyebben a tejfelben, csukamájolajban és a növények zöld leveleiben adagolhatjuk. A lucerna különösen a növekedést serkenti és akkor tesz nagy szolgálatot, ha a takarmány egyéb anyagaiban a vitamin hiányozna. (Tehát jó lesz a lucernát jobban megbecsülni. Nemcsak a vitaminok szempontjából, hanem a takarmányozás olcsósága végett is!)

Az állat az „A” vitamint testének zsirjában fel tudja halmozni, így mintegy előre elláthatja magát rosszabb időre, felhalmozza pedig különösen a zöldtakarmányozás alkalmával.

Az angoloknál a megelőzésében nagy szerepe van a vitaminmentes takarmányozásnak. Így egy kísérlet bebizonyította, hogy négy napos korától szigorú vitaminmentes diétát tartott állatok, minden egyéb takarmánybőséges adagolása mellett, visszamaradtak fejlődésükben.

Ha tehát a növekedésben hiányt tapasztalunk, akkor lehetőleg igyekezzünk káposztával, lucernával, zöld füve lsegíteni a bajon és ha már nagyon megszorultunk, úgy a drága, de nagyszerűen hatékony nyers tőkealmájolajból adagoljunk állatainknak naponként egy kávékanállal.

Golding kapitány azt írja, hogy a scorbutot megszüntető vitamint, amely szintén vízben oldott és amelyet „C” vitaminnak neveznek, a fűben, herében, narancsban és paradicsomban találhatjuk meg.

Mind a három fajta vitamint megtaláljuk tehát a jó édes fűben. Azért a praktikus gazda ne essen állataival nyers tőkealmájolajakat, ha ugyanazt az eredményt elérheti a zöld fű vagy takarmánykáposzta takarmányozásával.

33 év óta a világot uraló eredeti angol
THE CHAMPION ROYAL
STARKERÉKPÁROKAT

havi 16 és 20 pengő részletre. Kerékpáralkatrészeket: lánc, pedál, nyeregket stb. nagybani gyári árban. Külső gumik 6.50 P-től, belső 2.10 pengőtől.

LÁNG JAKAB ÉS FIAI kerékpárgyártókereskedők.
BUDAPEST VIII., JÓZSEF-KÖRUT 41. SZ.
 Árjegyzék 1000 képpel ingyen Alapítva 1869

Miért nem érnek el a kisgazdák oly árat tejtermékeikéért, mint az uradalmak?

Grenczer Béla kir. fővegyész érdekes tanulmányt írt tejkezelésünk hibáiról. A tanulmányból kiragadjuk ama részeket, melyek választ adnak a fenti kérdésre s amelyeket tanácsos lesz megfontolni minden tejtermelő kisgazdának:

Egyes vidékek kistermelőinél gyakori az a rossz szokás, hogy az este fejt tejet fejtés után nem hűtik le mindjárt, hanem egy tőgyemeleg hagyva, helyezik el a pincébe vagy kamrába. Az ilyen módon savanyodásnak indult tejet azután a reggeli frissen fejt, tőgyemeleg tejhez öntik s úgy szállítják piacra vagy a tejhűtőbe. Az esti tejben reggelre milliárdszámra elszaporodott baktériumok így a reggeli friss tej minőségét is rontják. Így érthető, ha a piacra hozott tejek legnagyobb része a kissé melegebb idők beköszöntével már összevagy.

Még a gondosabb gazdáknál is előfordul, hogy a hűtés elhanyagolása miatt megsavanyodik a tej az őszi és melegebb téli napokban. Mihelyt elmúlik a kánikula, egyes gazdák beszüntetik a tejhűtést abban a reményben, hogy e mulasztásukat a természet hidege jóváteszi. Ilyenkor azután feltűnően sok savanyodott tej érkezik a fogyasztás helyére.

Mások meg a gondos hűtést akkor szünetetik be, mikor a hűtőkocsi járata megkezdődik. Ezek úgy gondolkodnak, hogy a hűtőkocsi pótolja az otthoni hűtést. Már pedig csalódnak. Ugyanis a tej a hűtőkocsiban órákig még elég meleg marad ahhoz, hogy a baktériumok benne szaporodjanak. S ha azután meg is szűnik szaporodásuk, a hűtőkocsiból kirakva csak csekély felmelegedés is elegendő, hogy a nagytömegű baktérium a tejet gyorsan megsavanyítsa. Sohse feledjük, hogy a hűtőkocsi tulajdonképpen nem arra szolgál, hogy a tejet lehűtse, hanem arra, hogy a kellőleg lehűtött tejet hűvösen tartsa.

A kistermelők gyakori hibája az is, hogy a piacra vagy a falusi gyűjtőüzembe nyitott edényben hordják a tejet s mire beérnek a lakástól távolabb eső piacra vagy tejhűtőbe, a szél az utca porát, szemetét behordja a tejszebe s azt megfertőzi.

A tej savanyodásának gyakori oka az is, hogy a szállító kannákat töltés előtt kellőleg nem tisztítják ki. Ha a tejeskannák falát beszáradt tejváladék vonja be, a fene-kén pedig piszkos mosogatóvíz maradt, akkor nem csoda, ha egy-kettőre megromlik a beléöntött tej még akkor is, ha azt a legnagyobb gonddal kezelte a termelő.

A tej minőségére hátrányos kihatással van az is, ha a kannafedelek tömítésére korhadt szalmát, sáros, össze-

taposott sást vagy ujságpapirost használnak, mi a tej ízének romlására vezethet és fogyasztásra, vaj-, sajtkészítésre alkalmatlanná teheti.

Tömítésre mindig fehér papirosból készült tömitő szalagokat használjunk, különösen akkor, ha a kanna tömitőgyűrűje már nem új. A repedezett gummi már alig tisztogatható. A réseibe és alája került tejmaradék megromolva a kannába öntött tej befertőzését idézheti elő.

Apró jó tanácsok.

Jó borra csak akkor számíthatunk, ha jól érett és egyenletes minőségű szőlőből nyertük a mustot. A vegyes fültetésű szőlők-nél a kevert fajták különböző érési ideje, színe és íze szerint, amint egyik vagy másik fajta évenként több vagy kevesebb terméssel szerepel, a leendő bor minőségét már nagyban befolyásolja. Az egészséges fürtöknek a hibás, részben rothadt, penészes fürtökkel való együttes feldolgozása kizárja, hogy a nyeredő bor kifogástalan legyen.

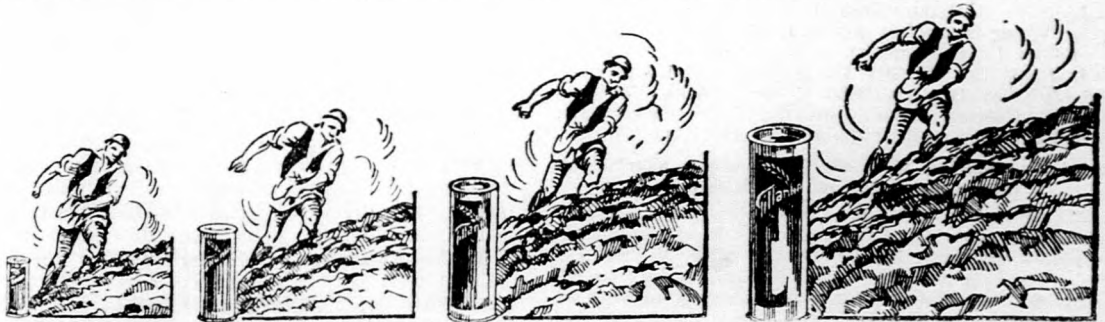
Ha a méhnyán méhesimbék (méhtetük) vannak, fogjuk ki a kaptárból, tegyük egy kis drótkalitkába s óvatosan füstöljük meg dohányfüsttel, mire a csimbék lehullanak róla. Ezután pár percig szellőzni hagyjuk, majd visszaadjuk a családnak. A kaptár állandó tisztántartása legbiztosabb ellenszere a csimbék elszaporodásának.

A mustot edesen megőrizhetjük ugy, ha zománcos edényben negyedórát forraljuk, majd hűvös helyen letakarva 2—3 napig ülepedni engedjük. Ennek elteltével a must tiszta részét palackokba fejtjük. Most beállítjuk a palackot egy nagyobb fazékba, közeiket kitöltjük szalmával vagy rongyokkal, majd vizet öntünk a fazékba s ezt forralni kezdjük. Mikor a víz már a forrás-hoz közeleg (buzogni kezd), akkor a palackokat bedugaszoljuk előzetesen jól kiforrázott hibátlan parafadugókkal és folytatjuk a forralást, miközben a fazékban a vizet annyira növeljük, hogy még a parafadugókat is 1—2 ujjnyira ellepje. Az erélyesen forró vízben tartjuk az üvegeket 15—20 percig. Ennek leteltével kihűtjük őket s a dugókat másnap — szesszel való dezinficiálás után — szurolkkal bemázoljuk, hogy a dugókon át penész vagy élesztő ne hatolhasson a mustba. Az üvegeket azután a pincében lefektetve raktározzuk el.

Ha a hizójuh már nem jár legelőre, adjunk neki naponta 1—1.5 kg. szénát, 1—3 kg. répat (helyette burgonyát vagy répaszéletet), 60—100 deka abrakot és annyi tavaszi szalmát, amennyit meg akar enni. Az abrakféle minősége kevésbé fontos. Ettel-hető tengeri, ocu, konkolyos, rozs, árpa, círokmag, pohánka, korpa, szárított szeszmoslék, melasse stb.

A szőlő minden ráncosodás nélkül eltartható, ha a fürtöket 15—20 cm. hosszú vesszővel együtt vágjuk le és a vesszővegeket vízzel telt üvegekbe dugjuk. A vizes üvegek fenekébe előzőleg egy darab faszenet és némi sót tegyünk. A kamrában, hol a szőlőfürtök vannak, a téli folyamán ként égessünk el (hasonlóan a hordók kikézéséhez), hogy megöljük a romlást okozó csirákat.

Minden haladó gazda TILLANTIN-nal csáváz!

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE || MEZŐGAZDASÁGI ÉS IPARI VEGYSZEREK KERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. || BUDAPEST, X., HÖLGY-UTCA 14.

Gyermeklakodalom Borneo-szigetén.

Az ázsiai Borneo-szigeten élő bennszülött törzsek között még ma is szokásos a gyermeklakodalom. Képinck a szertartás egyik jelenetét ábrázolja, amikor a törzs főnöke a gyermekeket összeadja.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

A gazdák részvétele a katonai szállításokkal szemben.

Az *Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara* június hó 16-iki, gyöngyi gazdaggyűlése határozata következtében érintkezésbe lépett a pécsi vegyes dandárparancsnoksággal az irányban, hogy a gazdaközönséget az egyik legnagyobb fogyasztóval, a magyar kir. honvédséggel közvetlenül összehozza. Sajnos, a kamara akciója a gazdák részvétele folytán nem járt a kívánt eredménnyel, amennyiben dacára annak, hogy a kamara széles körben tette ezt közhírré a gazdák között, a *hirdetett versenytárgyaláson a gazdák alig vettek részt*. Itt említjük meg, hogy az őszi hadgyakorlatok alkalmával helyben átadandó és helyben kifizetésre kerülő több vagon za felajánlására is intézett a vegyes dandárparancsnokság az illető községek gazdáihoz felhívást. Jellemző, hogy a *gazdák erre sem jelentkeztek és pesti keréskedők útján kellett a szóban forgó terményt biztosítani*.

A tolnatamási tájfajta lovak kiállítása Regölyben.

A tolnatamási tájfajta lötenyésző egyesület díjazással egybekötött kiállítást rendezett *Regölyben*. A lókiállítás iránt a tenyésztők és gazdák nagy érdeklődést tanúsítottak. A díjazás eredménye a következő: I. csoport, törzskönyvelt kancák esikóval: I. díj *Kis Elek* (Regöly), II. díj *Kiss József* (Szakály), — II. csoport, mult évről meddón maradt kancák: I. díj *Antal Péter* (Regöly), II. díj ugyancsak ő. — III. csoport, hároméves kancacsikó: I. díj *Hunák Mihály* (Regöly), II. díj *Szabó Antal* (Pincehely), — IV. csoport, két éves csikók: I. díj *Szabó Pál* (Regöly), II. díj *Kántor István* (Tamási), — V. csoport, egy éves kancacsikó: I. díj *Kis Elek* (Regöly), II. díj *Bakossy Jenő* (Gyula). — A kocsiversenyben első díjat *Hunák Mihály*, második díjat *Antal Péter* nyert. A sikverseny első díját *Cs. Kovács Péter* lován *Szöke Gyula*, a második díjat *Horváth Ferenc* nyerte.

A dunántúli uradalmak jó és olcsó ruhaneműhöz akarják juttatni a mezőgazdasági munkásságot.

1929 szeptember hó 4-én, Veszprémben nagyjelentőségű gazdasági értekezlet folyt le, melyen Veszprém-, Fejér- és Somogyvármegyéknek uradalmi képvisellették magukat. Az értekezleten elsősorban az a téma került megvitatásra, hogy az uradalmak *minő módon oldhatnák meg a mezőgazdasági cselédségnek és munkásságnak olcsóbb lábbalval és ruházati cikkeivel való ellátásának kérdését*. A mozaalom alappondolata az, hogy a *postógyáraktól és a bányáiraktól lehetőleg első kézből vegyünk nagyobb is egyetlen közvetítő (bizományos) kéz útján történő vásárlásnak egyrészt olcsóbbnak kell lennie, másrészt minőségbeli garancia jobban biztosítható, mintha az eddigi eljárás szerint*

a földmives a legközelebbi vidéki vásáron szerzi be ruházati szükségletét és nélkülözhetetlen lábbeliljét. Az uradalmak a mezőgazdasági cselédség és munkásság lábbeli és ruházati szükségletének ellátását oly módon remélik megoldani, hogy közvetlenül az első kézből, magától a gyártól szerzik be ezeket a cikkeket, azokat bizományi számlára veszik át, illetve vétetik át és az ily módon rendelkezésre álló árut óhajtják *részletfizetési feltételek mellett a cselédségnek és a munkásságnak rendelkezésre bocsátani*. Hangsúlyozni kell természetesen, hogy a mezőgazdasági cselédség és munkásság részére nem lesz kötelező az uradalomtól ezen bizományi ruha- és lábbeli-áru átvétele. De van a kezdeményezők elgondolásának egy másik jelentős szociális előnye is, nevezetesen az, hogy a cselédeknek juttatott *szövet- és bőrúru elkészítése a falusi kisiparosoknak fog némi kereseti lehetőségét biztosítani*.

Díjkezdmény a magyar burgonya szállítására Jugoszláviában.

Burgonyakivitelünk megkönnyítése érdekében a *Mezőgazdasági Exportintézet* tárgyalásokat kezdeményezett a jugoszláv kormányral a *tranzitofuvardíjak mérséklése* tárgyában. Ezen tárgyalások az elmúlt napokban teljes sikerre vezettek és a jugoszláv közlekedésügyi miniszter jóváhagyta a magyar burgonya tranzitálására vonatkozó díjkezdményeket.

Sörárpkiallítás és vásár Sopronban.

A *Sopronmegyei Gazdasági Egyesület* a napokban tartotta ézevi sörárpkiallítását Sopronban. A dunántúli sörárpkatmerelők 35 sörárpkamintát küldöttek be, amely körülbelül 100 vagon eladásra szánt mennyiséget képviselt. A vásáron nagy mennyiségű kerülték eladásra. A *legjobb minőségű sörárpkért 26 pengő körüli ajánlat történt*. A kiállításon az első, második és harmadik legjobb minőségű sörárpa a *petőházi cukorgyár* peresztegi bér gazdaságából, a negyedik *Pfeiffer Ferenc dr. kincsepusztai gazdaságából* származott.

A földmívelésügyi minisztérium termésjelentése.

A földmívelésügyi minisztérium szeptember hó 14-én kiadott termésjelentése szerint a *tengeri* a száraz időjárás miatt nem fejlődhetett kellően. A terméshozam a három héttel ezelőtt közzétett termésbecsléssel szemben katasztrális haldanként országos átlagban 1 kg-al, összesen 25.000 métermázsával többnek mutatkozik. *Összesen 19.062.000 métermázsára tengeritemésre van kiállítás. A burgonya* terméseredménye egy minőségre, mint mennyiségre is jó. *A kukorica* a hőségűl és szárazságtól sokat szenvedett és fejlődésében megállt. *Összesen 14.328.100 métermázsára kukorikapatertést várunk. A takarmányra* a szárazság miatt nem tudott kellőképpen kifejlődni. Az *őszi repce* vetése folyamatosan van, a korán vetett hiányosan kel. *A kerti vetemények* a szárazságot általánosan megcsínyelték, a koraiakat betakarították, a későiek szedése folyamatban van, a *paprikát* most szedik, jó termést adott. *A bab* betakarítását a legelőbb helyen jó közepes eredménnyel befejezték. *A borsó, lencse* szedése közepes eredménnyel befejeződött. *A káposzta* a szárazságot sok helyütt sínyelt, a fejek általában aprók, de elég kemények. *Közepes* termésre van kiállítás. *A kómló* szedése közepes eredménnyel befejeződött. *A köles* és *tatárka* eséplése folyamatban van, közepes termést adnak. *A cirok* szára elég magas és szakálla hosszú. *A kender* és *len* nyűvése és áztatása folyamatban van, hozama közepes, minősége jó. *A dohány* törése, fűzése és szárítása folyamatban van, *egy minőségileg, mint mennyiségileg jó termést adott. A lóheré* és *lucerna* harmadik kaszálása gyenge termést adott, új vetések pedig a szárazság miatt sok helyen kislültek. *A csalamádé, búkkönyt* és *muhart* közepes eredménnyel nagobbrészt betakarították. *A rétek* sarjukaszálása csak a mélyebben fekvő helyeken adott kielégítő termést. *A legelők* ugyancsak a mélyebben fekvő helyeken adnak táplálékot a jószágnak. *A szőlők* fejlődését és érését az időjárás erősítette.

Benedek Péter sikere Bécsben. *Benedek Péter* uszódi földmives-festőről lapunk hasábjain már többször megemlékeztünk. Tavalyi budapesti kiállításáról hosszabb cikk jelent meg a *Vasárnap*-ban, amikor megemlítettük, hogy *Benedek Péter* a fővárosi kiállítás után nagyobb külföldi utra indul. *Benedek Péter* most *Bécsben* a legelőkelőbb kiállítási csarnokban, a *Künstlerhausban* (Művészház), kiállítást rendezett. A kiállításnak óriási sikere volt és az első napokon több, mint harminc kép kelt el. A bécsi sajtó nagy elismeréssel nyilatkozik *Benedek Péter* művészetéről és a *bécsi lapokon kívül több nagy világlap közölte Benedek Péter* arcképet és rövid önéletrajzát. *Benedek Péter* sikerének mi örülünk a legjobban, mert *Benedek Péter* sikere a magyar falvak sikere.

Hideg tél lesz az idén. Olasz jelentés szerint Hugo Mondrillo professzor, az argentinai köztársaság csillagászati intézetének igazgatója, a napokban hozta nyilvánosságra téli időjóslatát. A professzor szerint a tél igen erősnek ígérkezik és különösen januárra csipős hideg napok várhatók. Az ősz hosszú ideig tart és még októberben is meleg napok lesznek. A tavasz a jövő esztendőben később érkezik, mint máskor.

A „Vasárnap” megküldi előfizetőinek az új osztálysorsjáték tervét. Az új, XXIII. magyar királyi osztálysorsjáték első osztályának húzása október hónapban kezdődik. Az osztálysorsjáték, mint ismeretes, állami intézmény, a Pénzügyi Központ kezelése alatt áll s ma az egyetlen, komoly, megbízható és teljes jogú sikert ígérő szerencsejáték. Az osztálysorsjáték húzásain való részvétel a falusi gazdák körében is terjed, aminek meggyőző bizonyossága az, hogy a most lefolyt húzásokon a 20.000 pengős nyerceményt a 60.395 számú sorsjeggyel egy kisgazda, a 200.000 pengős főnyerceményt pedig a 3871. számú sorsjeggyel egy középgazda nyerte meg. Sorsjegyeiket mindketten, a régi, jó hírnevű Belvárosi Váltóútlelet Rt.-nél (Budapest, IV., Eskü út 3.) vásárolták. Olvasóinknak véltünk szolgálatot tenni akkor, amikor a Belvárosi Váltóútlelet Rt.-ot, az osztálysorsjáték főelárusítóját felkértük arra, hogy a Vasárnap előfizetőinek tájékoztatására játéktervet és sorsjegy-megrendelőlapot küldjön az új játékra. A cég kérésünknek készséggel eleget tesz s a leveleket szeptember hó 23-án eljuttatja előfizetőinkhez. Kérjük olvasóinkat, olvassák el gondosan a játéktervet és — próbáljanak szerencsésé.

Harmincegy éve gyilkolták meg Erzsébet királynét. Szeptember hó 11-én volt harmincegy éve, hogy Erzsébet magyar királynét Luccheni anarchista Genfben, a tó egyik hajóhidján, orgyilkos módon megölte. A gázszhir borzasztóan lesújtotta akkoriban az egész magyar nemzetet és még ma is, hosszú évtizedek múltán, kegyeletesen emlékezik meg minden magyar, áldott lelkű királyasszonyáról, Erzsébet királynéről.

Hazaérkezett az Európajáró magyar repülőgép. A mult hét csütörtökjén, délelőtt szállt le a mátyásföldi repülőtéren Bánhidy Antal gépészmérnök kis gépével, a „Rómádat”. Bánhidy július hó 14-én indult el gépével Budapestről európai körutjára. A gép a kéthónapos ut alatt 4700 kilométert repült. A kis gépet a Műegyetemi Hallgatók Sportrepülő Egyesülete készítette és motorja mindössze tízenyole lóerős. Ahol csak a fiatal magyar mérnök gépével elrepült, mindenütt csodálkozással szemléltek a törekény alkotmányt és tisztelettel adózták a magyar akarat és erő nagyszerű megnyilvánulásának.

Öt évi börtönre ítélték a hidasnémeti kémét. Megírtuk annakidején, hogy a magyar rendőrség június hó 29-én elfogta Hidasnémetin Pecha Vince cseh vasutast, aki a cseh állam számára kémkedett. Pecha bűnügyét most tárgyalta a honvédtörvényszék és a mult héten, pénteken hirdette ki az ítéletet. A katonai büntetőtörvényszék Pecha Vincét kémkedés büntette miatt öt évi börtönre ítélte. A törvényszék Tóth Jánost, aki segített Pechának a kémkedésben, három évi súlyos börtönre ítélte. Az ítélet kihirdetése után Pecha védője háromnapos haladékot kért a felelősségre.

Mozgóképen ismert fel eltűnt férjét. Sándorházy Vilmos festőművész tizenöt évvel ezelőtt elbajta Budapestben élő családját és Amerikába vándorolt ki. Sándorházy egy ideig haladt magáról és pénzt is küldött itthon maradt családjának. A pénzküldemény később elmaradt és a festőművész nyomtalanul eltűnt. A család már bele is nyugodott az eltűnésbe, amikor tavaly Sándorházynek itthon élő felesége az egyik fővárosi moziban felismerte férjét a filmen, ahol a festőművész, mint az egyik amerikai filmgyár vezetője szerepelt. Most a csikágói magyar konzulátus megállapította, hogy Sándorházy Vilmos tényleg kint és Amerikában és ott másodszer is megnősült, anélkül, hogy első feleségétől elvált volna. Sándorházy ellen eljárás indul.

Lépfenében meghalt egy bíró. Az Esztergom vármegyében lévő Mórógy bányaközségben az egyik gazda ökre megbetegedett. A beteg állathoz elhívták Dániel Fülöp községi bírót, aki állatgyógyító hírében állott a községben. A bíró véleménye után a marhát levágták és husát kímérték. Dániel Fülöp másnap súlyos beteg lett. Budapestre szállították, ahol azonban néhány nap alatt szörnyű kínok között meghalt. A boncolásnál kiderült, hogy a bíró a lépfenés ökrötől megkapta a fertőzést.

A pesti csend.

*Pestre, ahol nagy a rend,
Végre bevonul a csend;
Csöndes lesz az utca, tér,
Hát ez, bizony, sokat ér.
Nem harsog az autó túlke,
Csöndes a telefonfülke;
Villamos csöndesen gázol,
Nem ordít, ha izdadsz, fázol;
Csöndes a szerelmi dráma,
Csöndesen flörtöl a dáma;
Tönkre csöndesen megyünk,
Mert az a fő, hogy hát mindig
Csöndbe csöndesek legyünk.*

*Csönd a földön, csönd az égen,
Csönd a magy. kir. rendőrségen;
Csönd a mélyen Tisztelt Házban,
Nincsen sehol senki lábzan,
Csönd a börzén, törvényszéken,
Kávéházban, moziképen;
Nem lesz hangos már a dzsessz,
És hangos filmünk se lesz;
Nem nyikorog többé ajtó,
Csöndes lesz a végrehajtó;
Tönkre csöndesen megyünk;
Mert az a fő, hogy hát mindig
Csöndbe csöndesek legyünk!*

*Csöndbe kell a rongyot rázni,
Csöndbe muszáj zongorázni;
Csöndes lesz a gramofónunk,
És nagy csöndesen adózunk;
Részeg ember nem nótázik,
Szerelmes nem citerázik;
Szegény ember csöndbe fázik,
Csöndbe koptat, csöndbe ázik;
Csönd lesz nappal, csönd lesz éjjel,
A csöndet élvezzük kéjjel;
Tönkre csöndesen megyünk,
Mert az a fő, hogy hát mindig
Csöndbe csöndesek legyünk! . . .*

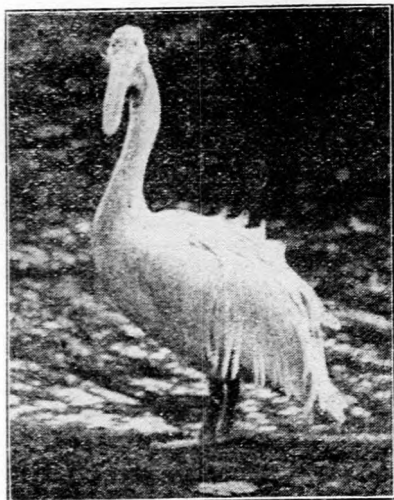
Gyalogos Péter.

Házasság. Wallensteini Mayer Károly dr. földművelésügyi államtitkár leányát mult csütörtökön vezette ol-tárhoz Budapestén Siegescu Miklós dr., földművelésügyi miniszteri segédtitkár, krassószékási Siegescu dr., magyar királyi udvari tanácsos fia. Az esküvön nagy és előkelő közönség vett részt.

Harminkétezerpengős amerikai örökséget kapott egy soproni asszony. Balog Györgyné soproni piaci árusító férje és fia még a háboru előtt kivándorolt Amerikába. Most Balogné fia Csikágóban meghalt és mintegy 32.000 pengőre rugó vagyonát édesanyjára hagyta. Az amerikai követség a napokban értesítette Balognét az örökségről.

Ötszáznyolcvankilenc kilométeres sebességi rekordot állított fel egy angol kapitány. Ordebar angol repülőkapitány, akinek repülőgépét mult héten kizárták a Schneider-Kupa versenyből, az angol partvidéken a napokban 589 kilométeres óránkénti sebességet ért el a repülőgépével. Az angol kapitány megdöntötte Bernardi olasz pilótaórnagy gyorsasági világrekordját.

Kislánya mentése közben vízbefulladt egy anya és három fia. Chalons Sur Marne franciaországi helységben az elmúlt héten fürdés közben egy hétéves kislányt magával sodort a folyó árja. A fuldokló gyermek segítségére sietett édesanyja és három fiu testvére. Az anya és a fiúk a mentés közben odavesztek, a kis lányt azonban sikerült kimenteni.

Pelikán.

A pelikánok a legnagyobb vízi madarak közé tartoznak az összes földrészeken megtalálható egy tengerparti vidékeken, mint kiterjedt mocsarakban, ahol kanálszerű csőrükkel ügyesen halásznak a vízi állatokra. Egyes példányaik a másfél méter nagyságot is felülmúlják. Az állatseregletek és állatkertek igen kedvelt madarai, mert fogságban teljesen megszeliődnek és igen magas kort érnek el. A pelikán rendkívül nagy gondot fordít fiókáira s ezért terjedt el az a hiedelem, hogy a pelikán, ha nincs elegendő elesége, felszakítja csőrével mellét és fiókáit kiömlő vérevel táplálja.

Csaló pénzügyökök a falvakban. Sátoraljaújhegyi jelentés szerint a város környékében lévő községek lakosságát súlyosan megkárosította néhány szélhámos. Az ugynevezett pénzügyökök megjelentek *Parlagon* és házról-házra járván hat-hétszázalékos kölcsönöket ajánlottak a megszorult gazdáknak. A gazdák örömmel vették az olcsó kölcsönt és a költségek fejében ötven-százpengő előleget adtak az ügynököknek. Az ügynökök a pénz felszedése után eltávoztak. A gazdák csalóit még nem sikerült elfogni.

Még husz halottat exhumálnak Nagyréven és Tiszakürtön. A nagyrévi és tiszakürti nyomozás napról-napra több és több arzenyilkossági titkát deríti fel. Az eddigi nyomozások alapján huszonnyolc embert tartóztattak le, akik összesen harminckét embert gyilkoltak meg arzénal. A letartóztatottak között huszonöt asszony van. A nyomozás adatai szerint azt hiszik, hogy még husz ember volt a gyilkosok áldozata. Ezeknek a holttestét szintén felássák és a belső részek megvizsgálása után állapítják meg, hogy arzenmérgezés okozta-e a halálukat. A szolnoki ügyészség kiterjeszti a nyomozást a Tisza tulsó partjára is.

Megszóltal egy siketnéma koldus. Mult szombatban reggel Vargha Béla pestszentlőrinci református lelkészt felhívta valaki telefonon és kérte, hogy egy szegény embert, akit nemsokára hozzá küld, részesítsen segítségben. A telefonáló az egyik államtitkár nevét mondta be. A lelkész megígérte, hogy segítségére lesz a szegény embernek. Közben azonban a rendőrségre telefonált, ahonnan két rendőr érkezett ki és úgy várták az állítólagos szegény koldust. Amikor a koldus megjelent, előlépett a két rendőr és ekkor a koldus, aki siketnémanak tette magát — ijedtében megszóltal és menekülni akart. A rendőrök elfogták és a kapitányságra kísérték. A siketnéma elmondotta, hogy *Mers* Bélának hívják és munkanélküli lakatossegéd. Megnevezte telefonáló cinkostársát, akit a rendőrség szintén elfogott.

Biztosítási csalókat fogott el a római rendőrség. A római rendőrség a mult hét folyamán leleplezett egy biztosítási csalókkal foglalkozó bandát. A banda évek óta rendszeresen üzte a biztosítási csalásokat, amelyeket úgy követett el, hogy *csontkitásokat, kartöréseket, vakításokat és hasonló baleseteket idézett elő.* A csalásra úgy jöttek rá, hogy az utóbbi időben a bal-kéz és a balszem elvesztésével járó balesetek száma feltűnően szaporodott. A nyomozás adatai szerint a banda egyik része a csontkitásokat végezte, a másik pedig a biztosító vállalatokkal szemben járt el. A rendőrség a csalókat letartóztatta.

De szeretnék...

*De szeretnék, fehér galamb lenni,
Egy kis lánynak ablakára szállni.
Elbűnőn neki fájó keserveimet,
Mért esalta meg bús, árva szívemet?*

*Talán azért, hogy még jobban fájjon,
Ő utána még jobban aggódjon,
Hogy érette jobban törjön össze
S ne maradjon, szerelem se benne!*

Vitéz HARSÁNYI JÁNOS (Aldebrő).

Postagalambbal zsarolt egy német bandita. Padber János részvénytársasági igazgató hamburgi lakására csomagot kapott, amelyben postagalamb és egy levél volt. A levélben azt követelte tőle egy ismeretlen bandita, hogy nagyobb összeget küldjön el számára a postagalambbal. Az igazgató azonnal jelentést tett a rendőrségen. A rendőrség két pilótája repülőgépen üldözőbe vette a szabadon engedett postagalambot, amely a bandita rejtékhelyére repült s így sikerült megtalálniok a zsarolt banditát.

Gyujtogatott, hogy a saját háza leégjen. Az elmúlt hetekben négy alkalommal volt *Nyulfalun* tüzeset. Először *Sonnenfeld* Samu kereskedő háza, majd *Németh* Istvánné buzakazla gyulladt ki. Szeptember hó 4-én *Kovács* Antalné, *Hangyal* István és özvegy *Oláh* Jánosné kazlai gyulladtak ki ismeretlen okból. Végül mult vasárnap *Varsics* Imre gazdálkodó háza égett le. A helybeli tűzoltóság minden alkalommal megakadályozta a tűz tovább terjedését és utját állta a nagyobb veszedelemnek. A megindított nyomozás eleinte eredménytelen volt, most azonban *Varsics* Imrere terelte őket a gyanu, akit a csendőrség azonnal le is tartóztatott. *Varsics* bevallotta, hogy *Németh* Isivánné kazlát és a saját házát ő gyujtotta fel, de a többi gyujtogatást tagadja. Tettét anyagi romlása miatt követte el.

Aki káromkodás nélkül nem tud dolgozni. A győri rendőrségen a napokban megjelent az egyik odaváló pallér, akit a rendőrség káromkodásért már többször megbüntetett. A pallér arra kérte a rendőrtisztviselőt, hogy adjon neki hatósági engedélyt, amellyel szabadon káromkodhat, mert *káromkodás nélkül nem tud dolgozni.* A rendőrség természetesen nem adott ilyen igazolványt.

Megadóztatják a nőtlen református papokat. A Karcag—tiszafüredi református lelkészi kör egyik legutóbbi ülésén határozatot mondotta ki, hogy az *agylegény-lelkészeket megadóztatja.* A nőtlen lelkészek a lelkési nyugdíjintézet számára egy, illetve két százalékkal több járulékot fizetnek, mint családos társaik.

Mérget vett be az uszodában egy vidéki ügyvéd. Budapesten, a Császárfürdő uszodájában, *Eröss* Lajos dr. berettyóújfalusi ügyvéd különös módon akart véget vetni életének. Morfiomot vett be, majd pedig öngyilkossági szándékából beugrott a vízbe. A méregtől azonban annyira rosszul lett, hogy segítségért kiabált. A mentők azonnal kórházba szállították. Az ügyvéd állapota súlyos, de remény van fölgógyulásához.

MAGYAR EMBER

magyar cégtől vásárol

minden hangszert,

melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepe szállít.

Bpest, VI. 29. Király-u. 58

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

OLVASÓINKHOZ!

Kérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése szeptember hó 30-án lejár, hogy a csatolt befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni szíveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon elő.

ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyedévre	2 pengő

Mutatványszámot levelezőlappkérésre ingyen küld a

KIADÓHIVATAL

(Budapest, VIII., József-körút 5.)

Fürdőzők közé rohant egy repülőgép. A Newyork mellett lévő *Coney Island* közelében kényszerleszállást végzett egy vizirepülőgép. Az erős hullámverés a part felé sodorta a gépet és a fürdőzők közé rohant. A repülőgép több fürdőzőt súlyosan megsebesített. A szerencsétlenség következtében *többen életüket veszítették*. A gép pilótája is megsebesült.

Magyar lovakat vásárol az egyiptomi gárda. A bécsi egyiptomi királyi konzul a mult hét folyamán levében közölte a földművelésügyi miniszterrel, hogy az egyiptomi kormány a királyi gárda számára lovakat akar vásárolni Magyarországon. Az egyiptomi kormánynak tetszését a kairói kiállításon szereplő magyar lovak nyerték meg annyira, hogy most nagyobb vásárokat akarnak nálunk eszközölni.

A postagalambverseny eredménye. Amint azt már hírül adtuk, a *Magyar Galambtenyésztők Egyesülete* a németekkel karöltve, augusztus 3-án több mint 15.000 postagalambot eresztett fel Budapesten. A galambok Budapestről Németországba repültek. A verseny részletes eredményét a napokban küldték el a németek és a jegyzék szerint 14.000 galamb érkezett meg Németországba. A galambverseny nagy díját az egyik solingeni tenyésztő postagalambja nyerte, amely a 986 kilométeres utat *másfél nap alatt tette meg*.

Örökölt a Magyar Nemzeti Múzeum. *Gohl Ödönnek*, a Magyar Nemzeti Múzeum éremtára volt igazgatójának özvegye a napokban Budapesten elhunyt. Végrendeletében *háromemeletes családi házat egy hatalmas telekkel együtt a Nemzeti Múzeumra hagyta*. A végrendelet értelmében a hagyomány jóvedelmét az éremtár fejlesztésére kell fordítani.

Hármas ikrek. Nagyvárad jelentés szerint *Buninder Jánosné* harangozó neje a mult hét folyamán három egészséges flugyermeknek adott életet. Az ikertestvérek nem elsőik a családban, mert a házaspárnak eddig már *háromszor született ikergyermek*.

Elfogták a grófi kastélyok tolvaját. A rendőrség az elmúlt hét folyamán Budapesten elfogta *Bete István* többszörösén büntetett előéletű gonosztevőt. Bete egy hónappal ezelőtt *Hunyady Ferenc* gróf marcali kastélyába tört be. A rendőrség rövid nyomozás után elfogta, de a fogházbaszállítás alkalmával a gonosztevő a robogó vonatról kiugrott és megszökött. Bete azután *Széchenyi László* gróf kastélyába tört be, ahonnan nagyértékű holmit vitt magával. Bete néhány nappal ezelőtt Budapest környékén ütötte fel tanyáját. A detektívek névtelen levél alapján figyelni kezdték, majd elfogták.

Összedől egy házfal Budapesten. A mult hét szerdáján súlyos szerencsétlenség történt Budapesten, a *Kemete-utca*ban, ahol egy földszintes ház utcai homlokfala összedőlt. A ledőlő fal súlyosan megsebesített egy utburkoló munkást, aki a ház előtt kábelt rakott le. A tüzoltók lerombolták a háznak dőlő-falban lévő kéményeit, hogy a további szerencsétlenségnek elejét vegyék. A rendőrség a gyalogjáró forgalmát elzárta.

Patkányok, egerek, mezel egerek tökéletes kiirtására legjobban ajánlható a „Ratinol” irtószer, mely fertőzőbetegséget plántál az illető állatfaj közé és nem csak azon állatot pusztítja el, mely közvetlen evett belőle, de a vele érintkezőket is gyökeresen kiirtja, anélkül, hogy más hasznos háziállatra, avagy az emberre veszedelmes volna. Így bármely élelmiszer mellett szabadon alkalmazható. Ugyanezen cég előállít sváb-, rusznai-, csóvány-, hangya- stb. rovarirtószereket is, mely irtószer csak egyszerű kirkással néhány nap alatt tökéletesen kiirtja eme kelmetlen férgeket. Napiárban utánvétel szállítja: Ratinol Laboratórium, Budapest, Murányia. 36.

Termőföldet talált egy tudós Grönlandon. *Alvig Petersen* dán állattudós nemrégiben tért vissza két esztendeig tartó grönlandi kutatóutjáról. A dán tudós szenzációs közléseket tett utjáról. Cikkkel szerint a teljesen kopár és lakatlanak hitt Grönland egyes tájain viruló állat- és növényvilágot talált. A képzelt jégmezők helyén *valóságos virágerdők, törpe fenyő és törpe fűterületek* vannak s az állatok közül *különbféle prémes állatok, főképp pedig jegesmedvék* tanyáznak. A dán tudós sok ismeretlen madárfaját hozott magával utjáról. A fölfedezett új területeken hatalmas kőszételepek is vannak, amelyek majdnem a földkéregig érnek.

Gazda sorsa.

Gondtól barázdált napsütött arca — látszik rajta életeli harca. Folyton dolgozva szüntelen fárad, naponként végez nehéz munkákat.

Télviz után ha jön a kikelet, nem éri immár otthon napkelet. Feje fölött pacsirta dalával eke után ballag barázdában.

Ha készen van földje szántásával, elveti azt — Isten áldásával. Ezután jönnek a munkák sorba: kaszálás, kapálás — mind goromba.

Miközben a nap magasán tüzel, dolgozik a gazda hévvel-tüzzel. Napközben nincsen pihenőszünet, amíg nem jön a vára-várt szüret...

Egyévi nehéz munkája után, az egyik forró nyári délután jégfelhők tornyosulnak az égen, felsóhajt: — elveri reménységem!

De hittel tekint fel az égre: — Istenem, nézz le a szegénységre, hogy ne menjen a terméskint tönkre, jég helyett esőt hullass a földre!

Vészitkozó vihar elszáll a határról, hálaloma száll fel ajakáról. Felhő mögül mikor kisért a nap, derült arccal ismét munkára kap.

Dolgos-kérges kezében a kasza, hogy aranykalász vágni akassza. Vágással rendre dől a gabona, Kérébe kötni szedik marokra.

Harmattestével a hold világít és fentről nagy sürgés-forgást lát itt: énelgató arató mind ahány kepébe kéreket hord a vállán.

Kepéből a esürbe, majd kabalba hordja a gabonáját megizzadva. Izzó napsütésben, portengerben esépli ki a szemet dob-hengerben.

Majd gabonás zsákokat kapja vállra, örömmel hordja be a hombarba. Nemsokára viszi a vásárra, nagy a családása: — kevéssé az ára!

Busan tekint a bank-ajtóra, nem telik kamatra és adóra... De nem veszt el önuralmát: — jó az Isten, valamiből majd ad!

Aratás után megint szánt-vet, nem tudva: lesz-e neki kikelet. Telen marháit gondozza, farag. — Lelke nyugodt, szívében nincs harag...

Majd ismét kezdődik előlről minden. Hinnéd: osztozik majd a kincsen. Dehogy: neki más nem lesz az élet: — vetése, reménye újra éled...

SZIVÁRVÁNY

Fogfuzás.

Az én falum, bizony igen kis falu. Pár száz háza szerényen fehéredik a csendes folyású Sió partján. Lassan, simán éldegéli mindennapos, megszokott életét. Egyforma ott minden, még a gyerekek is. Mindössze egy nevezetessége volt a falunak: Gyuri bácsi, az öreg kovács.

Gyerekkoromban sokat jártam a műhelyébe és sokat beszélgettem vele. A szavakat németesen ejtette s a szememben már ez is növelte a tekintélyét.

Egy cseppet sem csodálkoztam rajta, hogy fiatalabb korában kitalálta a kinyithatatlan lakatot, mert én magam láttam, hogy a foghuzásban is kitalálta az új módszert, amely gyakorlatban a következőképpen festett:

Hajósok jártak a Sión, fát vontattak fölfelé. A lovak, meg az emberek is elfáradtak, megpihentek a falu alatt.

A kormányosnak rettenetesen fáj a foga. Azt sem tudta szegény feje, hogy mit csinál. A kormánykeréknél a felesége bajmoldott, ő pedig két tenyerébe fogta a bekötött arcát, piszegett, jajgatott és fel-alá járt, mint a megvadult oroszlán.

Nem használt annak sem a hideg víz, sem a meleg, sem a Brázy-sósorszesz, sem a pipa.

Mikor a lovak megálltak, az egyik odavaló embernek eszébe jutott a kovácsmester.

— Kormányos ur, — mondta mindjárt a hajósok — van itt a faluban egy kovács, azt ért a foghuzáshoz. Ki kelene huzatni a fogát, akkor aztán nem fájna.

A kormányos az első szóra beleegyezett:

— Itt lakik a faluban?

— Itt.

— Tudja, hogy merre van a műhelye?

— Hogyne tudnám!

A kormányos már határozott is:

— Gyereünk!

Elindultak a falu felé. Gyuri bácsi otthon volt. Mikor a jövevények elmondták neki, hogy mi járatban vannak, a kormányost mindjárt leültette a székre, az üllő elé s mikor a biztonság kedvéért a kalapáccsal megkoppintotta a fájós fogát, hogy az-e az, a kormányos pedig fájdalomában akkora ugrott, hogy a feje a gerendát surolta, vagyis az volt a keresett jószág, a fájós zápfoga rákötött egy erős zsineget s mikor megráncigálta, hogy jó erősen fogja-e a spárta, a spárta végét odakötötte az üllőhöz, aztán előkapta az előre megtízszített vasdarabot s azt a kormányos orra elé kapta és mérgesen rákiáltott:

— Kiszurom a szemetet neket!

A kormányos ijedtében visszarántotta a fejét, de a zápfoga olyan betyárosan állta az ostromot, hogy a madzag elszakadt, a fog meg a helyén maradt.

— Nem paj! — szólt a kovács s az ordító kormányost visszaültette a székre — majt most kifesszük a pitank!

A kormányossal becsukta a szemét, a háta mögül elővette a harapófogót, megfogta a fájós fogat s intett az inasának:

— Fokt mek a tereka!

Az inas teljesítette a parancsot. Gyuri bácsi meg hozzá kezdett a munkának. Huzta, cibálta a fogat, hogy szinte beleizzadt. Az inas meg a kormányos derekát huzta. A kormányos ordított, a feje ide-oda követte a harapófogót, végre a fog roppant egyet, aztán kiszakadt.

A kormányos ráordított a kovácsra:

— A nemjőját magának, hát így kell fogat huzni! Az egész fejemet összeráta.

Gyuri bácsi anyagi szelidséggel magyarázta:

— Nem paj, kormányos pácsi! A fát is előpp mek kell moszkatni, akkor asztán könyveppen ki lehet fenni!

NYÁRY ANDOR.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Megkaphatom-e a Rádió Gazdasági Előadások 1929. évi számait? 2. Szükséges-e az Ausztriába való utazáshoz az utlevél láttamozása? 3. Hol lehet feeskendíteni való tömlőt kapni? 4. Hol lehet a háziingul bórét értékesíteni? (B. F., Békés).

— **Felelet:** 1. Nem kapható. 2. Igen. Az osztrák követség Budapest, V. ker., Akadémia-utca 12. szám alatt van. 3. Bármelyik tüzoltószert vagy pedig borászati cégnél, így például: Cifka József cégnél. Budapest, V., Vilmos császár ut. 48. 4. Egyes szűcs-kereskedők szoktak háziingulprémet vásárolni. Forduljon a következő cégekhez: Deák és Horvát, IV., Váci-utca 13., Filszeker Zsigmond, IV., Prohászka Ottokár-utca 6. és Rácz N., VII., Erzsébet-körút 22.

Kérdés: 1. Hol kaphatok olyan szótárt, amelyből a gyakorlatban előforduló idegen kifejezések magyar jelentését megtudhatók? 2. Mennyibe kerül egy Gratz-féle tejkészletű szakkönyv? 3. Tanító nélkül meg lehet-e tanulni a kereskedelmi iskola tananyagait, különösen a franciát? 4. Mennyit kell fizetni egy kereskedelmi iskolai magánvizsgálatért? (K. J., Gőyánf.) — **Felelet:** 1. Kiadói hivatalunkban kapható Kelemen Béla: Idegennyelvek Szótára. Ára 6 pengő 20 fillér. 2. Huszonhárom pengő. 3. Tanító nélkül nagy nehézségekbe ütközik, különösen nehéz a nyelvtanulás, ahol a kiejtés könyvből megajánlani igen nehéz. 4. Tanítárgyanként 12 pengő.

Kérdés: 1. Hat elemi végeztem, 17 éves vagyok, soffőr szeretnék lenni, mit végezzenek? 2. Hol van soffőriskola? (Hü olvasó, Ipolytölgyes.) — **Felelet:** 1. Valamilyen soffőrtanfolyamot, magániskolát vagy pedig Budapestben a felsőiparisokolában (VIII., Népszínház-utca 8.) lévő autó- és gépjárművezetői tanfolyamot kell elvégeznie. A tanfolyam elvégzése után bizonyítványt kap és vizsgálhat az autózásból. Soffőr csak 18-ik életévének betöltése után lehet. 2. Erre az első kérdésben már megadtuk a választ.

Kérdés: 1. Hol lakik Henry Ford? 2. Lehet-e magyar levelet írni s mennyibe kerül a levél díja Amerikába? 3. Mennyibe kerül az utlevél Szerbiába és hol kell váltani az utlevelet? (6189. sz. D. I., Jánoshalma.) — **Felelet:** 1. Henry Ford, Detroit, Mich. USA. 2. Lehet, de nem ajánlatos. Tudomásunk szerint van magyar titkár, mégis jó, hogy ha angolul ír. 3. A bélyeg portója 40 fillér. Bárholva szóló utlevelet válthat szegénységi bizonyítvány alapján 1.25 pengőért. Az utlevelet az alispáni hivatal utján kapja meg. Az alispáni hivatalba két darab fényképet kell betérjeszteni, amit viszont a közszégi előjárósággal kell előbb hitelesíteni. Szerbiába való utazáshoz az utlevelet a budapesti szerb követségen láttamoztatni kell. A láttamozás (vizum) díja szegénységi bizonyítvány alapján 60 fillér. A szerb követség Budapest, IV. ker., Veres Pálné-utca 17. sz. alatt van.

Kérdés: 1. Hol van Budapest az állami soffőriskola? 2. Milyen bizonyítványok szükségesek az iskolához? (D. G., Sár-szentmiklós.) — **Felelet:** 1. VIII. ker., Népszínház-utca 8. sz. 2. Különböző iskolai előképzettség nem szükséges. Négy elemi iskolát azonban megkívánunk. Egy-egy tanfolyam hasz hétégt tart. Minden évszakban szoktak rendezni egy-egy tanfolyamot. Kérjen részletes tájékoztatást a tanfolyam igazgatóságától.

Kérdés: 1. Tojáskereskedő akarok lenni, melyik céghez forduljak? 2. Van-e fölvetel a rendőrtartálékhoz? 3. Egyenrangú-e a kehidi, szarvasi és magyaróvári mezőgazdasági tanintézet? (Á. B., Értény.) — **Felelet:** 1. Nem tudjuk, hogyan akar tojáskat eladni, nagyban vagy kicsinyben. Ha nagyban akar eladni, úgy forduljon Budapest, Granics Ferenc céghez, IX. ker. Központi Vásárcsarnok. 2. Forduljon a magyar királyi államrendőrség főparancsnokságához, Budapest, IX. ker., Mosonyi-utca 5. sz. 3. Nem. Mert Szarvason mezőgazdasági tanintézet, Kehidán földművelőiskola, Magyaróvárról pedig magyar királyi gazdasági akadémia van. Az akadémia csak érettségizett hallgatókat vesznek fel.

Kérdés: Olvastam, hogy a frontharcosok emlékérmét kapnak. Hová kell az emlékérem végett fordulnom? (Előfizető, Köveskál.) — **Felelet:** Amikor közleményünk megjelent, egyuttal megírtuk, hogy az emléklérvény végett a MOVE központi irodájához (Budapest, VI. ker., Podmaniczky-utca 45. szám) kell fordulni. Irjon oda.

Gyűjtsünk új híveket és előfizetőket a „Vasárnap” táborába.

Kérdés: Van-e főlvétel a folyamórséghez? (10072. számú előfizető, Öcsény.) — **Felelet:** A felvételek megkezdődtek. Felvétel véget a magyar királyi folyamórség parancsnokságához, Budapest, III. ker., Laktanya-utca 33. szám alá kell fordulni. A 37-ik számban cikket közöltünk erről!

Kérdés: 1. Fiam esetét a haretéren, hová forduljak holttá nyilatkoztató véget? 2. Mivel lehet a gyapjurubát mosni? (S. Gy., Nagytölke.) — **Felelet:** 1. Az illetékes királyi örvényszékhez. 2. Szappanpelyhellyel kell mosni. Szappanpelyhet kaphat bármelyik szövetkezet boltban.

H. J., Orosháza. 1. A kéreztett szindarab egyenlő értékű az előző darabbal. 2. Versére a szerkesztői üzenetben kap választ.

Kérdés: Kötése-e az 1910. évben született mezőgazdasági család minden leventegyakorlaton részt venni? (G. B., Jászórk-szállás.) — **Felelet:** A leventetörvény értelmében minden ifju azon év végéig, amelyben a 21-ik életévét betölti, köteles leventegyakorlaton részt venni. Már most, ha önnök olyan elfoglaltsága van, hogy nem mindig tud ennek megfelelni, úgy az illetékes testnevelési felügyelőtől időnként méltányos esetben kaphat felmentést.

Kérdés: 1. Hogyan lehet Kanadába kirándorolni? 2. Vadőr szeretnék lenni, most 23 éves vagyok, fölvesznek-e? 3. Van-e főlvétel a rendőrtartalékhoz? (Hü előfizető, Értény.) — **Felelet:** 1. A kanadai kivándorlás végett válaszbiégyelgel ellátott levelet írjon a Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védd Irodához (Budapest, VIII. ker., Fiumei-ut 4. szám.) 2. Előbb valamelyik gazdaságban gyakorlatot kell folytatnia egy éven keresztül, utána jelentkezhet vadőri vizsgára. A vadőri vizsákat évenként valamelyik magyar királyi állami erdőgazgatóságnál szokták megtartani. A vizsághoz szükséges tankönyvet megvásárolhatja kiadóhivatalunkban. 3. Érdeklődjék az Önhöz legközelebb eső rendőrkapitányságon.

Kérdés: Állandó lesz-e a pengőnek mai értéke? (P. Sz. J., Derecske.) — **Felelet:** Az ország talpraállítása alkalmával hozott óriási anyagi áldozat végső eredménye volt a mai állandó pénzgység, a pengő. A pengő a régi koronával szemben biztos értékűnek tartható és minden reményünk megvan rá, hogy külföldi jegyzése állandó marad.

Kérdés: Földműves vagyok és soffőri szeretnék lenni. Mit tegyek? (Hü előfizető, Baranya.) — **Felelet:** Autóvezető is lehet, aki valamelyik soffőri tanfolyam elvégzése után autóvezetői vizsát tett. Autóvezetői tanfolyamokat rendeznek magánügylegek is. Az állam Budapestén, a magyar királyi állami felsőipariszkola (VIII., Népszínház-utca 8. szám) szokott minden évszakban hathetes tanfolyamot rendezni. A tanfolyamról részletes tudósítást kaphat, ha válaszbiégyelgel ellátott levelet ír a tanfolyam vezetőségéhez.

Kérdés: 1. Jutalomkönyvet nyertem rejtőnnyomgejtősemért. Megkaphatom-e a traktor vezetéséről szóló könyvet? 2. Hány lóerős a legkisebb traktor? (S. F., Dörvény.) — **Felelet:** 1. Sajnos, nincsen módunkban ezt megküldeni. 2. Ez teljesen a gyártmánytól függ. Néhány évvel ezelőtt forgalomba hoztak nálunk egy kis, három-öt lóerős traktort. Most az erősebb traktoroikat használják.

Kérdés: 1. Hol lehet belga óriás nyulakat beszerezni? 2. Mennyibe kerül a tenyésznyul darabja? (R. M., Kecel.) — **Felelet:** 1. Belga óriás nyulakat tenyész a m. kir. állami baromfi-telep Gödöllőn. Magánosoktól a következő helyeken vásárolhat: Fekete István, Budapest, V., Onódy-utca 5., Hirschfeld Vilmos, Budapest, III., Lajos-utca 89., Molnár Ferenc, Budapest, IX., Belső Jászberényi-ut 2., Szabó Péter, Budapest, VII., Damjanich-utca 43., Horváth József, Kispeszt, Felsőerdősor 49. 2. Tíz és husz pengő darabonként.

Kérdés: 1. Kemény-e a szudáni fű magva, hogyha megérik? 2. Mit tegyek a maggal, lehuzgáljam, vagy pedig csépeljem? (T. L. Bajna.) — **Felelet:** 1. A szudáni fű magja olyan keménységű, mint a köles. 2. Ki kell csépelni.

Kérdés: 1. A takarékpénztárba 1903-ban 100 koronát, 1905-ben 100 koronát s a következő években is hasonló nagyságu összeget tettem. Mit kaphatok most ezekért? 2. 1921-beli 15 koronának mi a mai értéke? (Egy hü előfizető.) — **Felelet:** 1. A takarékbetétet a valorizációs törvény nem valorizálta és azok valószínűleg soha nem is lesznek átértékelve. Ennélfogva a kéreztett összegek csak ugyanannyi papirkoronát érnek. 2. Körülbelül 20 fillér.

Kérdés: 1. Tizenhat éves vagyok, öt elemít végeztem, autószerelő akarok lenni. 2. Van-e Szegeden autószerelőműhely? (S. V., Kistemplontanya.) — **Felelet:** 1. Lehet. Álljon be valamelyik autószerelőműhelybe inasnak. 2. Van, több is.

Kérdés: Bátyám az első feleségétől elvált, a második felesége több gyermeket hozott a házhoz. Bátyám az egyik fiút halála előtt két héttel örökbefogadta, a fiu nem volt jelen az örökbefogadáshál, csak az árvaszéki elnök és tanuk. Az örvegyet az egész vagyona megilleti-e a haszonélvezet, vagy csak egy részére? A vagyon örökölt vagyon. A fiu örökbefogadása törvényes volt-e? (N. P., előfizető.) — **Felelet:** Bátyjának felesége, ha csak olyan vagyona nincs, mely biztos megélhetést nyújt neki, az elhalt férjje vagyonát teljes egészében élvezheti. Az örökbefogadott gyermek éppúgy örököl, mint az édesgyermek. Bátyjának a hátrahagyott vagyonát tehát az örökbefogadott fiu örökli, az özvegy pedig élete fogytáig azt haszonélvezi. Az örökbefogadáshoz elég az a körülmény, hogy bátyja az örökbefogadás iránti akaratát tanuk előtt félremagyarázhatatlanul nyilvánkoztatta.

Kérdés: Nyári dísznök hízalására melyik a legmegfelelőbb zöldtakarmány? (Ifj. T. F., Várköld.) — **Felelet:** A sertés táplálására a löhere a legmegfelelőbb zöldtakarmány, mert az legkevésbé rostos. Szívesen fogyasztja a lucernát, repcét, sőt ezek hiányában felhasználható a baltacim, bíborhere, borsó, bíkkyón zöldje is, de nagyon fontos, hogy e zöldtakarmányokat ne virágzáskor hanem jóval előbb kaszáljuk a sertések számára, mert ők a zöldtakarmányfélleket olyan érettségben, mint amilyenben a szarvasmarháknak vágni szoktuk (azaz virágzásban) már nem jól emésztik és nem szívesen eszik.

Kérdés: Szeretnék megtanulni méhészkedni. Milyen könyvből lehetne könnyen és alaposan megtanulnom? (B. T., Nagyhatos.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kapható Ignátz Sándor: „Méhészet” című könyve, melynek ára 4 pengő.

Kérdés: 1. Hogyan kell a tormát kezelni kiszedés után, hogy vastagabb legyen? 2. Milyen földet szeret a torna? 3. Négyszáz öles telkem van, a baromfi sok kárt tesz a veteményben. Mit vessék bele, amit a baromfi nem bánthat? (F. F., Budakalász.) — **Felelet:** 1. Tormatelep részére 50—60 cm. mély forgatás szükséges. Sorok, bakhátak távolsága 1 méter, melynek élére 30—40 cm. távolságra írón vastagságu, 25—30 cm. hosszú, sima, a magkereskedésekben kapható gyökérágakat ültetünk be furó vagy plántáló segítségével. Nyári gondozása abból áll, hogy a vastagodó főgyökér oldalgyökereit kétszer lefaragjuk és simára dörzsöljük. Ez a munka ugy történik, hogy a bakhátakat lebontjuk egészen az ugynevezett talpgyökerekig. A bakhátak felhuzása után szükséges esetén öntözünk. A főgyökér őszel a kiszedés idején eléri az 1/2, sőt 1/2 kg-ot. Terméshozam kat. holdanként 40—45 métermáza. 2. A burgonya levézetét nem bántja a baromfi.

Kérdés: Gyümölcsfajmat a tél folyamán megtisztogattam, rügyfakadás előtt 10 százalékos Enda-öldattal megpermeteztem és virágzás előtt Tutokillal kezeltem. Gyümölcsterméseim július végéig igen szép volt. Amit akkor leszedtem, jól tudtam értékesíteni, mivel nem volt férgecs. Most az ősz és a téli almáimból egy ép sem maradt a fán, mindegyik megférgecsedett. Mi ennek az oka? (10.311. számú előfizető, Izsák.) — **Felelet:** Érthető, hogy a késői almák férgecses lettek. Ugyanis az almamoly pilléi júliusban is raknak petéket és az ezekből kikelt hernyók augusztusban bemászhatnak az almákba. A tavaszi permetezéseken kívül az almaoly irtására június közepe táján a fák törzsére 2—3 sorban papiroslábó hernyófogó-köteleteket kell kötni, ezeket kéthetenként leszedni, elégetni és helyükbe frisseket tenni. Ugyanis ezekbe bábozza magát az almamoly hernyója. Ha elégetjük, nem lesz pillé, mely petéket rakna nyáron s így a nyári, illetőleg őszi hónapokban se lesz férgecs az alma. Persze a siker akkor lesz teljes, ha a szomszédok is irtják ily módon az almamolyt.

Kérdés: Hol lakik Rothermere lord? (D. J., Mohács.) — **Felelet:** A lord címe: London, E. C. 4, Carmelite Str., Northcliffe-House.

PERMETEZŐGÉPEK

**porszivattyuk,
bortömlők,
seprőprészsákak**
jutányos áron kaphatók.

Valamint összes egyéb pincegazdasági eszközök.

NAGY I G N Á C Z

szőlészeti és borászati gépek és eszközök lerakata.
Budapest, VII., Károly király-ut 9. sz.
Alapítotott: 1884. Telefon: J. 415—15.

Kérdés: Milyen kigyó él a régi házak falában, mivel táplálkozik és ártalmas-e az emberre? (H. Ó. Vác.) — **Felelet:** Igaz, hogy a kigyó szereti a kőzörges helyeket, falakban azonban, különösen pedig lakóházak falában nem él. A fallikigyó az csak egy mende-monda. A jelen esetben a kigyót egér vagy patkány csalahatta az egerek jártá falba. A falban hallott zajt nem valószínű, hogy kigyó okozta, inkább egér vagy patkány. Vác környékén egyébként mérges kigyót eddig még nem fogtak. Ha mégis kigyó volt a falban, ugy az csak valamilyen ártatlan siklófajta lehetett.

Kérdés: Az idei szárazság ellenére szudáni fütermésem elég jól sikerült. Nem tudom azonban, mi az oka annak, hogy amikor a vetőmagot hozattam, az fehéres volt és a most hagyott mag fekete. Jó ez a mag? (B. I. Gélye.) — **Felelet:** A szudáni fű magva gyengén pirossá sűrű; hogy a fekete szineződést mi okozza, azt csak úgy tudjuk megoldani, ha vizsgálatra küld fel nekünk pár szemet.

Kérdés: 1. Melyik a legajánlatosabb buzapác és mennyit kell mázsánként a pácból használni? 2. Érdemes-e mákot termelni? 3. Mikor kell a mákot elvetni? 4. Hogyan készíthetünk ojtóviaszt? 5. Érdemes-e a Jonathán-almát termesztani? 6. Melyik fa nő meg nagyobbra, a szemzett, vagy pedig az ojtott? (H. J. Sőtör.) — **Felelet:** 1. Jó buzapácok az Uspulun, a Higosan és a Tillantin. Mindegyikhez kap használati utasítást, melyet gondosan be kell tartani. 2. A máktermelés általában jövedelmező. 3. Az őszi vetésű legelőbbször kipállik, ezért jobb március végén vetni. 4. Hídegen folyó ojtóviaszt úgy készíthetünk, ha vasedényben felolvasztunk fehér gyantát, hozzákeverünk 30 deka 90 százalékos szeszt, végül 7 deka lenmagolajat. A keveréket jól beduzgálva kell tartani, mert ha a szesz elillan, akkor már nem lesz folyékony. 5. A Jonathán a legértékesebb csemege- és piaci alma, az almák királya. 6. A szemzett és ojtott fa nagysága nem annyira a nemesítési módtól, mint inkább a nemesítési tőkletes végrehajtásától, az alany minőségétől és a talajtól függ.

Kérdés: Milyen eljárásról kell fertőtleníteni a fillokszerás földből kiszedett hazai gyökéres szőlővesszőt? (B. M. J. Nagy-kőrü.) — **Felelet:** A szőlővesszőket iltesse el és ezután egy-két héttel szenkéngesse a talajt, vagy pedig szerezzen be vesszőlet immunis talajból, azaz olyan talajból, amelyben a filloxera már nem élhet.

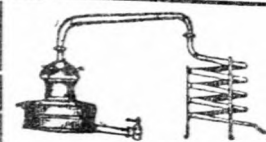
Kérdés: 1. Huszonöt és fél hold tehermentes szántóföld-birtokom van. Kedvezményes traktort akarok vásárolni, megkaphatnám-e a legkisebb ilyen traktort? 2. Hány százalékos kedvezmény kaphatok? (S. F. Dövény.) — **Felelet:** A legkisebb, azaz husz lóerős traktorok a Case, Fordson és Renault. A földművelésiügyi miniszter a traktorok árának 15 százalékat a gazda helyett fizeti. 2. A traktorokat kétszáz holdon aluli gazdák három évi hitellel kaphják, a Nemzeti Bank kamatlábjánál két százalékkal magasabb kamatfizetés mellett.

Kérdés: Pilóta szeretnék lenni, hová forduljak? (F. E. Zagyvaróna.) — **Felelet:** Nem írja meg, hogy milyen előképzettséggel rendelkezik. Általában véve a magyar királyi repülőgépvezetői iskola (Szombathely) érettségizett ifjakat vesz fel és képez ki pilótáknak. A felvétel végett forduljon az iskola igazgatóságához, Szombathelyre.

Kérdés: Hol kapható „Huszár a mennyországban” című költemény? (B. M. Töröksemmiklós.) — **Felelet:** A kérdészett költemény Gárdonyi Gézának: „Füzfalevél, nyárfalevél” című könyvében jelent meg, amely két pengőért kapható kiadóhivatallunkban.

Kérdés: Hol kaphatok utmesteri könyvet? (V. J. S.) — **Felelet:** Tudomásunk szerint nem kapható.

Kérdés: 1. Mi szükséges ahhoz, hogy vāmör lehessen? 2. Hány éves férfiakat vesznek fel a csendőrséghez? (8263. számú előfizető, Dunaföldvár.) — **Felelet:** 1. Büntetlen előélet, magyar állampolgárság, irni-olvasnitudás, nőtlen állapot és testi alkalmosság. 2. 18-ik életévtől 25 évig felvesznek mindenkit. Irjon a magyar királyi vāmörfőparancsnoksághoz, Budapest, VI. Lel-telek-utca 2. (Vlt. Albrecht-laktanya).

Máthé András

vörösréz árugyár, UJPEST.

Gróf Károlyi-utca 17. szám.

Telefón: Ujpest 18.

Legmodernebb pálinkaifőzőkészülékek raktára.
Kérjen árajánlatot — Nyugatitól B villamossal.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC.

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földművelésügyi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz., II. em. 207.) közlése szerint

munkát keresnek:

1. Csoportok:

Szójka György 100—120 munkással minden őszi munkához summás vagy akkord bérre, Békéscsaba, VI., Szilágyi Dezső-u. 22. — **Kiss József** 100 munkással, cukorrépat gzed 100 ölenként 8,5 kg. buza értékért és heti ételmezésért, mely 6,5 kg. kenyérliszt, 2 kg. főzőliszt, 1 kg. szalonna, 5 kg. burgonya, 0,5 kg. cukor és 0,5 kg. só, Magyarbányhegy, Rákóczi-ut 62., Csanád vm. — **Koczka István** 100 munkással, cukorrépaszedést 1200 ölerét 32 P-ért, burgonyaszedést 1200 ölerét 36 P-ért, tengeritörést tizeden, mindig ételmezés mellett vagy summás bérért is, Kistálya, Fő-ut 139., Heves megye. — **Vati István** 100 munkással őszi és téli hónapos munkának, Szécsi sziget, Zala vármegye. — **Papp Ferenc** 40 munkással őszi és téli munkához hónapos bérre, Beje-Gyertyámos, u. p. Nyögér Vas vm. — **Oravetz Mátyás** 120—150 munkással répaszedést magyar holdanként 150 kg. búzáért és ételmezésért, Nagybányhegy, Csanád vm. — **Tóth Márton** 50—60 munkással őszi betakarításhoz akkord bérre vagy summás bérre, Gyömör, Pest megye, Pázmán-u. 24. — **Héjely István** 150—200 munkással répa-, burgonyaszedés és tengeri töréshez, Békés, I. ker., Vashalom 210. — **Bartók Károly** 50—60 munkással őszi munkához, Szilhalom, 474. hsz., Borsod vm. — Minden őszi munkához 400 férfi, 200 nő. Répaszedési munkához 12 vállalkozó, Békéscsaba, Városi hatósági munkaközvetítő.

2. Egyesek:

Domány Sándor 28 éves, nőtlen, Kovácsmester, 16., kocsivásalást, minden szerszámjavitást ért, Budapest, VII., Varseny-u. 4. fldsz. 9. — **Jankovics Béla** 25 éves, nőtlen gazdasági munkás vagy napszámosnak, Kaposvár, Kőlesey-u. végén. — **Sebestyén György** 32 éves, nő, bármilyen gazdasági munkára, Polgár, Szabolcs vm. — **Zahradyné János** 29 éves, családos géplakatos, traktor szerelő, soffőr, Polgárdi, Fejér vm. — **Tankó Péter** 30 éves, nőtlen, mezőkerülőnek, Budapest, II., Fő-u. 44., fldsz. 4. — **Bagossy László** főkertész, kereskedelmi virágüzemhez, Budapest, X., Juranics-u. 13., fldsz. 38. — **Bálint Lajos** 36 éves, családos vincellérnek vagy gyakorlati kertésznek, Kispeszt, Hunyady-utca 177. — **Orbán Péter** 58 éves, családos, mezőőrnek vagy tehenesnek, Kispeszt, Rákóczi-ut 52. — **Polgár József** szőlőmunkásnak vagy kocsisnak, Pesterzsébet, Erzsébet-u. 14. — **Szabó István** 57 éves, családos, gazdának vagy vincellérnek, Pesterzsébet, Erzsébet-u. 14. — **Lehoczy Ódon** 23 éves, nőtlen, egri, szőlészeti és borászati 2 éves tanfolyamot végzett, kisebb szőlőbe kezelőnek, szőlőmunkásnak, kerti munkásnak vagy pincemesternek, Tolcsa, Zemplén vm. — **Torossy Szaniszló** gyümölcsfaápoló és permetezőmester, szőlőkezeléshez és konyhakerthez is ért, Kiskundorozsmai tanyák, Göböljárás, Ülés-dűlő 97., Menkó Mihály kertész leveleivel, Csongrád vm. — **Hévízy Mihály** 32 éves, családos, békéscsabai földműves iskolát végzett, gazda, kulesár vagy magtárosnak, kertészetben 9 évi gyakorlata van, Máriabesnyő, Fenyvesi nagy-ut 33. — **Gubányi István** 40 éves, családos juhász, azonnalra, Apostag, Pest vm. — **Falvai István** nős, — családos ispán — kulesár vagy magtárosnak, Gíbárt, Abauj-Torna vm.

Munkást keresek

a következő gazdaságok, uradalmak és birtokokok:

1. Csoportokat:

Fábán Mátyás mérnök, Szekszárd (Vörösmarty-utca 2. sz., telefon 53.), esatornaművelés és szélesítéshez 300 kubikos, csak ázó-lapáttal. — **Erzsébetmajori bér gazdaság** (Hegyeshalom, Moson vm.) tengeri, répa- és burgonyabetakarításhoz 40 munkást.

2. Egyeseket:

Salgótarjáni köszönbánya rt. bér gazdaság (Kenyérmező-major, Esztergom vm.), hat gyakorlati tehenész fejőst konvencióra, október 1-ére. — **Müller György bér gazdasága** (Vasad, u. p. Monor), két óra egy mező- és szőlőöszt. — **Szemző Ernő bér gazdasága** (Leányvár, Esztergom vm.) éves konvencióra október 1-től egy gazdát, 4 kocsist, 1 kanászmadót és 1 tehénfejőst. — **Bertliff Endre** (Alpár, Pest vm.), hat hold szőlő minden munkájának elvégzéséhez egy szőlőmunkást, lovak és tehenek mellé minden munkára egy gazdasági eselédet.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

kedvel N vessző (–ezet) ródli T $\frac{i}{a}$

(Beküldte Buják Ilonka Győrkönyvből).

2. Szórejtvény.

S
S
S
S
S
S
S
S

S S S S

ilyen a méz

Arad

(Beküldte Ács Mihályné Pircséről).

3. Szórejtvény.

ügetés István nyomda (–a)

(Beküldte Vörös Vince Kisbicsérről).

4. Verses rejtvény.

Van három nagy lábam,
Fekete a hátam,
Ha rám kréta frogat:
Vizes szivacs nyalogat.
Süsd ki pajtás, mi vagyok?

(Beküldte Gönye Antal Potyondról).

5. Névrejtvény.

Ambrus, Gusztáv, Nándor, Olga, Ottó, Zoltán, Róza.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy hangszer nevét adják.

(Beküldte Gusztics János Háromfáról).

6. Betűrejtvény.

K H ű u $\begin{matrix} e & e \\ e & e \\ e & e \end{matrix}$ E

(Beküldte ifj. Cs. Nagy József Kaposszentbenedekről).

7. Szórejtvény.

edény Isten osztja (–ás) K i
(á=a)

(Beküldte ifj. Nagy Lajos Dunaremetéről).

8. Számrejtvény.

2. 5. Afrikai népfaj.
4. 5. Háboruban ostromolják.
7. 8. Férfi is, asszonyé is kurta.
9. Ami nem új.
- 1–9. Tenger réme.

(Beküldte Dombay Sándor Alsószuhárról).

9. Szórejtvény.

Világtáj I a homály ellentéte

(Beküldte Dombay Lajos Alsószuhárról).

10. Szórejtvény.

sok vér folyt érte a szívből fakad
E e kell nekem

(Beküldte Lipták László Alsószuhárról).

11. Szórejtvény.

Lajos édes
(n=h)

(Beküldte Pór Vince Patról, aki azóta elhunyt).

12. Pontrejtvény.

R. z s . b . k . r . a . . . ö . . e . a . i . á . r .

(Beküldte Vallyon Ignác Tiszasülyről).

13. Szórejtvény.

2 × csárda takar L & nem főnn
csárda

(Beküldte Farkas Mihály Berkesdről).

14. Pontrejtvény.

H . s . é . t . l . i . o . u . t . . . á . . . t . r . ó . a . t .
a . ö . . . ö . t . e .

(Beküldte Török Kálmán Nemesnépről).

15. Szórejtvény.

kis gyom DA DA t

(Beküldte Marton Károly Csikóstöttősről.)

16. Szórejtvény.

(e=e)
a 9

(Beküldte Saja Vilmos Földesről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 41-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nines műunkban közölni.

A 35-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Ki mint veti ágyát, úgy alussza álmát.** 2. Verses-rejtvény: **Árnyék.** 3. Szórejtvény: **Békerevizió.** 4. Szórejtvény: **Lámpaláz.** 5. Szórejtvény: **Északi Jegestenger.** 6. Pontrejtvény: **Azért szeretek én faluvégen lakni.** 7. Szórejtvény: **Méltóság.** 8. Szórejtvény: **Zöld kilences.** 9. Pontrejtvény: **Sírasatok engem orgonavirágok.** 10. Szórejtvény: **Minden örül a kikeletnek.** 11. Betűrejtvény: **Centiméter.** 12. Pontrejtvény: **Megjött már a tavasz, megjött a napfény.** 13. Szórejtvény: **Nem nő-sülök.** 14. Szórejtvény: **Veronka.** 15. Szórejtvény: **Karhatalom.** 16. Pontrejtvény: **Szekerkerék.**

Helyesen megfejtették: Szanyi Péter, Studinger Erzsike, Guthy Margit, Ács Mihályné, Kardics Jenő, Németh Béla, Clementis Zoltán, T. Sántha Dániel, id. Bayer József, ifj. Zemniczky András, Puh Irén, Peták Vilma, ifj. Galambos Mihály, ifj. Cs. Nagy József, ifj. Szánthó István, Simon György, Düh Annuska, Illés József, Botos Ferenc, Hajdu József, Csuka Jolánka, Skinta Ferenc, Eperjessy Ferenc, Eperjessy Péter, Mester Jánosné és Eperjessy Irén.

Jutalomkönyvet nyertek: **Mester Jánosné (Debréte), ifj. Cs. Nagy József (Kaposszentbenedek), ifj. Szántó István (Tápiószecske), Simon György (Nagytölke), Hajdu József (Oroszháza.)**

A 36-ik számban megjelent rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és a nyertesek névsorával, jövő héten közöljük.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

T. G., Tihany: „Hitvesemhez” című versét közöljük. A többiek hely híján most kimaradnak. — **A. P. K., Csanádapalota:** Mind a két versére sor kerül, de türelmét kérjük. Az egyiket rövidesen viszontlátja. — **F. A., Dévaványa:** Igazán sajnáljuk, hogy „Zrinyi” című költeményét helyszöke miatt nem adtuk közre. A többiekből azonban válogatunk. A „Magyarország” című megjelenik. — **T. M., Veszény:** Köszönjük szép versét és egyuttal szíves türelmét kérjük. Mindegyik megérdemelné, hogy közöljük, de helyünk alig van hozzá. Egyiket, másikat azonban rövidesen hozzuk. — **H. J., Aldebrő:** Hangulatos kis népdalát, amint azt annak idején már megirtuk, közölni fogjuk. — **H. J., Oroszháza:** Köszönetet versét. Láttuk, hogy ön szorgalmasan kitar mellettünk, immár évek hossza sora óta. Versében állandó fejlődést látunk. Sorai tisztulnak, szókincse bővül. Rajta, csak tovább. A mostani jön. — **N. S., Hajduszóvát:** Szép és rövid, valamelyik közeli számunkban megjelenik. — **R. J., Szentetornya:** Versét kis kiigazítással közreadjuk. — **P. J., Dunapentele:** Versét közöl válogatunk. Egyre biztosan sor kerül. — **W. K., Felsőcsurgópuszta:** Levélét megkaptuk és kérjük, hogy az említett két verset szíveskedjék cikkével együtt mielőbb beküldeni, hogy megbírálhassuk. — **Cs. J., Kaposvár:** Kis változtatással közöljük. Jó. — **D. J., Liszó:** Valamelyik számunkban helyet szorítottunk kis versének. Köszönet érte. — **Sz. G. B., Derecske,** Tréfája jó, rejtvénye is. — **K. J., Délegyháza.** Gratulálunk szorgalmához; sok jó van köztük; jövő heti számunkban közöljük belőlük.

LAKODALOM.

VIDÁM REGÉNY. — IRTA: NYÁRY ANDOR.

(8. közlemény.)

Kovácsné ránézett, aztán elhuzta a szájaszélét:

— Hm! — kacagta el magát. — De nagyon büszke a rangjára!

A suszter összedörgölte a kezét:

— Hát, ami azt illeti, lehetek is!

És neveltséges pózt csinált.

Kovácsné gunyosan bólintott:

— Persze, a lakatjaira büszke!

A suszter arca hirtelen komolyra változott. Meglát-szott rajta, hogy minden szava a szívéből fakad s ha a vágya beteljesül, tényleg beváltja azt, amit mond.

— A találmányom már a szabaddalmi hivatalnál van, — beszélte szaporán. — Ha az engedélyt megkapom rá, lakatgyárat csinálók.

A szava büszkén felesapott:

— Az én feleségem intelegenciás asszony lesz!

Hogy a hatás nagyobb legyen, még bókolta is hozzá:

— Ugy bizony, lelkem!

Kovácsné szokimondó asszony volt s tervekkel és holmi majdokkal nem lehetett levenni a lábáról.

Most is megmondta a magát:

— Attól tartok, hogy a lakatok az intelegencia helyett máshova juttatják.

S hogy szavainak értelmet adjon, homloka körül a bolondot mutatta.

A suszter kifakadt:

— Hát sehogyan sem akar meghallgatni, Kovácsné?

Kovácsné kacagott:

— Dehogy nem! — mondta csipősen. — Hiszen most is hallgatom.

Még többet is mondott volna, de a ringliszil felől ismerősök közeledtek.

A menyecske felvidult:

— Itt jön a Vica, meg a Ferkó!

De amint jobban szemügyre vette őket, az arca elborult:

— Nézze csak, már megint pörlekednek.

A suszter csipősen mondta:

— Az anyjától örökölte ezt a szokását!

A menyecske ránézett, de nem szólt.

Őt magát is bántotta a dolog, mert Vica és Ferkó mindig pörlekedtek. Minden csekélységen összekaptak s akkor aztán úgy megzavarodtak, hogy éppen nem lehetett velök bírni.

Ez a tulajdonságuk már másoknak is feltűnt s különösen a komának nem tetszett a dolog.

Közben Vica és Ferkó odaértek a susztersátor elé:

Vica a kezében nagy bábszívet tartott. Ferkó vállán meg egy pár új csizma lógott.

Vica még jóformán oda sem ért az anyjához, már mérgesen toporzékolt:

— Én haza megyek! Nem maradok itt tovább!

Ferkó villanó szemmel nézett rá:

— Ha nem maradsz, akkor tovább mész!

S elfordult a lánytól, mintha nem is érdekelte volna.

Kovácsné eddig hallgatott, de most, hogy látta, hogy a harag mind a két részről fenn áll, megkérdezte tőlük:

— Mi bajotok már megint?

A suszter a holmiját pakolta a nagy ládába s ellegyintett maga előtt:

— Összezavarodtak, — mondta egykedvűen s ezzel jelezte véleményét, hogy nem kell rájuk sokat adni.

Vica panaszkodva mesélte az anyjának:

— Kék kalárist akartam venni, de Ferkó azt mondta, hogy nem kell.

És keserűen kifakadt ellene:

— Olyan fősvény, mint a kutya! Nem hagy vennem semmit se!

Feró hátrább lóditotta vállán a csizmát, aztán ő is megmondta a magát:

— Nem is engedem, hogy a pénzét pocskéolja.

És kipakolta a saját maga elveit:

— Ami kell, azt meg lehet venni, de ami nem kell, azt nem engedem megvenni.

Nagyot toppantott:

— Ebből nem engedek!

Vica olyan lett, mint a rózsa:

— Az én pénzemen veszem, — tiltakozott mérgesen az idegen beavatkozás ellen, — nem a tieden!

De Ferkó nem hagyta magát:

— De én vigyázok rá, ha majd a feleségem lesz!

Vica majdnem sirva fakadt:

— Márég a spóroláson jár az esze! Mi lesz vele, ha majd megöregszik!

Ferkó erre is megfelelt:

— Öreg ember leszek, — mondta hetykén. — De a pénzedet akkor sem hagyom elpocskólni.

Kovácsné a fejét csóválta:

— Ejnye, ejnye, — szólt elégedetlenkedve. — Nem tudtok meglenni veszekedés nélkül!

Vica a legényre mutatott:

— Ő kezdi mindig!

Ferkó szava felcsattant:

— Hogy én? — kérdezte megütődve és indulatosan kifakadt. — Hát az már szemtelenség!

Vica kezében levő szívre mutatott s a maga igazolására nagyhangon beszélt:

— Ezt a tükrös szívet is én vettem neki!

De menten szerelmesebbre hajolt a hangja:

— Azért vettem meg, — vallotta be őszintén, — mert a bábos azt mondta, hogy aki belenéz, annak a tükre megmutatja azt, akit a világon a legjobban szeret.

Kovácsné nagyon érdekelte a dolog:

— Megláttad benne? — kérdezte kíváncsian s gondolta, hogy kedvező válasz esetén ő maga is vesz mindjárt egy ilyen titokzatos szívet.

De Vica kedvetlenül elhuzta a szájaszélét:

— Ezzel is becsapott a bábos, — mondta s ellegyintett maga előtt. — Magamat láttam benne, nem a Ferkót.

Kovácsné mosolygott

A suszter jelentősen tüszentett.

Vica elpirult, mert észrevette, hogy elszólta magát.

Ferkó azonban büszke volt. Nagyon tetszett neki, hogy a lány azt szerette volna, hogy őt magát lássa meg a tükörben. Vagyis ezzel elárulta, hogy — akármennyire zsörtölődik is vele, — mégis csak őt szereti a világon a legjobban.

Menten ki is mutatta örömét, mert a könyökével gyöngéd pajkossággal oldalba lökte a lányt és jelentősen, de nagyon melegen csak annyit mondott:

— Kék kaláris!

Vica megértette, az ő ajka is mosolyra húzódott.

Még mutatta, hogy haragszik, pedig már nem haragudott. Csak a vállát vonogatta, de már nagyon békés hangon szórta a szemrehányást:

— Csak olyan fősvény ne volnál!

A suszter nevetett:

— Hehehe!

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Szeptember hó 22-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Baja, Érsekvadkert, Kóka.

Szeptember hó 23-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Alsóság, Ape, Arró, Bátaszék, Gödre (sertésvásár bizonytalan), Karcag, Körmen (sertésvásár bizonytalan), Nemesnyék, Ócsöd, Ósi, Nova, Szeghalom, Tokaj, Vámosmikola. — Állatvásár: Dunavecse. — Ló- és kirakodóvásár: Fehérgyarmat. — Kirakodóvásár: Tiszadob. — Marha-, sertés- és kirakodóvásár: Szentgotthárd.

Szeptember hó 24-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Alberti-Irsa, Nagypirity (sertésvásár bizonytalan).

Szeptember hó 25-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Dombóvár, Nagyberki.

Szeptember hó 26-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Hahót, Hajdudhász, Kecskemét, Keszthely, Pétervársá, Sajtoskál, Szomajom (sertésvásár bizonytalan), Tiszalök. — Állatvásár: Devecser, Zirc (sertésvásár bizonytalan). — Ló- és kirakodóvásár: Püspökladány.

Szeptember hó 27-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Biharnagybajom, Somogyjád (sertésvásár bizonytalan). — Kirakodóvásár: Kecskemét, Zirc. — Állatvásár: Veszprém. — Marha- és sertésvásár: Békés.

Szeptember hó 28-án, szombaton.

Lóvásár: Békés. — Sertésvásár: Debrecen, Kiskunfélegyháza, Szeged.

TRÉFÁK

Gyermekszáj.

Apa fűzős cipőjét kisfiának tártja és kéri, hogy fűzze be. Matyi megtalálja a fűző egyik végét. A másik végét keresgéli, de nem találja, végre megunva a keresgélést, azt mondja: — Apukám, nincs itt a másik vége, azt biztosan kivitte Danika ustornak!

Szórakozottság.

A tanár ur éjjel dolgozik, mikor rémülten beszalad a eseléd: — Tolvajok lopództak be a hátsó szobába.
A tanár idegesen kiált: — Most nem érek rá... Mondd nekik, hogy jöjjenek máskor.

(Beküldte ifj. Végh János Szellőről.)

A békesség.

Asszony a férjéhez: Ami itt van, az mind az enyém. A butorok, az ágynemű és még a ház is. Mi volt nekem, mielőtt elvettél?

A férj csendesen felel: Békességem.

(Beküldte Peti János Lízről.)

Mi a különbség?

— Mi különbség van a művész hegedűje és a bukott színész között?
— Nos?
— A művész hegedűje fel van hangolva, a bukott színész pedig le van hangolva.

(Beküldte Vörös Vince Kisbicsédről.)

Az örökség.

— Hát te mit vesződsz azzal a csizmával?
— Örököltem az apámtól és semmiképpen nem tudok belejutni az örökségbe.

Az utolsó kívánság.

Jánost akasztófára ítélték. Megkérdi az elnök:

— Van-e még valami utolsó kívánsága?

— Az ügyvéd urat akasszák mellém! — feleli az elítélt.

(Beküldte Almásy Ferenc Püskiből.)

Természetrajz.

— Hogy hívják azt az állatot, amelyiknek a húst köszönheted, amit eszel és a cipőt, amit viselsz?

— Az a papa.

A mai gyerek.

— Mondd, kis fiam, mikor édesapádtól, vagy édesanyádtól kenyeret kapsz, mi az első teendő?

— Bele harapok.

— Nem, fiam, mielőtt beleharapnál, mit csinálnsz?

— Kérek melléje valamit.

(Beküldte ifj. Cs. Nagy József Kaposszentbenedekről.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak szeptember hó 16-án.)

GABONATÖZSDE.

Készárupiac.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapestén.

Buza, tiszavidéki, uj, 77 kg-os 22.25—22.45, 78 kg-os 22.40—22.70, 79 kg-os 22.80—22.95, 80 kg-os 23.00—23.15, felsőtiszai, 77 kg-os 21.55—21.75, 78 kg-os 21.75—21.95, 79 kg-os 21.95—22.15, 80 kg-os 22.05—22.25, fejmegyei, bácskai, dunántúli és pestvidéki, 77 kg-os 21.45—21.65, 78 kg-os 21.65—21.85, 79 kg-os 21.85—22.05, 80 kg-os 21.95—22.15. — Rozs, pestvidéki 15.95—16.05, más 15.95—16.05, sórárpa 21.00—23.50, egyéb 19.00—20.50, takarmányárpa 15.75—16.25, elsőrendű 16.75—17.25, köles 12.50—13.25, zab, uj 13.75—14.25, elsőrendű, uj 15.50—16.00, tengeri 20.25—20.50, repce 48.00—50.00, korpá 11.60—11.80 pengő métermázsánként.

Határidőpiac.

A határidőpiacra jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például májusban novemberi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak novemberben kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza októberre 22.26—22.27, márciusra 21.85—21.86. — Rozs októberre 16.80—16.82, márciusra 19.18—19.20. — Tengeri májusra 18.00—18.02 pengő métermázsánként.

Az új buza és új rozs ára.

1929. évi szeptember hó 9-én az új búzáért 22.25—22.45 pengőt, az új rozsról 15.95—16.05 pengőt fizettek.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadára 46—52, duplanullás finom tisztaliszt 40—42, nullás 40—42, kettős főzőliszt 38—42, négyes kenyérliszt 36—38, hatos 32—36 fillér kilogrammonként.

Magpiac. (Mauthner Ödön Magyartermelő és Magyarkereskedelmi Rt. heti jelentése.) Biborheremag: A külföldi kereslet gyenge, az irányzat egyáltalán lanya. Szószösbükköny. A kínálat élénkebb, de ára ismét csökkent. Lóheremag: A vevők tartózkodók, mert a termés külföldön is igen jó, ez okból a fogszatók egyelőre várakozó álláspontra helyezkednek. Termelők részéről ajánlatok nagy számban érkeznek. Lucernamag: Gyenge termést adott, a forgalom kis méretű, mert külföld részéről érdeklődés még alig mutatkozik. Állandón igen jó kereslete van pannontükkönynek, szószösbükkönynek, ősziborsónak, ugyszintén az ősi vetésre való fűmagcáknak. — A Magyar Magyarkereskedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzései 100 kilonként nyersárúért Budapestén: lóheremag 80—95, lucernamag 100—120, biborheremag 60—70, fehérbors 120—160, nyuszapukamag 75—85, baltacim 35—40, Viktória borsó 25—32, Express borsó 23—26, ősziborsó 60—70, tavaszi bükköny 20—21, szószösbükköny 42—46, napraforgómag fehér 30—33, napraforgómag vegyes 19—20, mák 105—107, köles vörös 13—14, köles fehér 30—32, köles vegyes 13—13.50, muharmag 28—30, csillagfűrt fehér 15—17, mustár fehér 38—42, repce 48—50 pengő.

Burgonya. Árak nagyban métermázsánként a következők: Nyári rózsaburgonya 8, őszi rózsaburgonya 6.50—7, Ella-burgonya 5—6 pengő.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű, ó 8—10, réti széna, másodrendű, ó 7—8, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 5—6,50, széna- és muharkeverék 8,50, muharéna 7—10,50, lucernaszeja 9—12,50, zabosbukkonyoszeja 8, alomszalma, elsőrendű 4—4,50, zsupp-szalma 6 pengő métermázsánként.

Szurómarhavasár. Élő borjúk: Belföldi szopók, elsőrendű 1,50—1,60, kivételesen 1,70, másodrendű 1,30—1,48 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Tenyészmarhák és járműok. Elsőrendű belföldi járműok (tarka) 1—1,04, elsőrendű belföldi járműok (fehér) 0,98—1,02, 1½—2 éves úszók 0,98—1,02, 1½—2 éves tinók 0,98—1,02, fiatal friss fejős tehén 1,40—1,50 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Vágómarhavasár. Ökor, legjobb minőségű 112—132, kivételesen 135, középminőségű 80—110, gyengébb 56—80, bika, legjobb 92—108, gyengébb 70—90, tehén, legjobb minőségű 102—120, középminőségű 72—90, gyengébb 50—70, bivaly 50—70, növendékmárha 50—102, csontozni való marha 30—50 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 126—142, közepes 142—152, nehéz sertés 152—164 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Gyapju. A homokos vagy gyengébb gyapju 1,50—1,70, középminőségű fésűs- vagy szövetgyapju 1,70—2, jónisandói szövetgyapju 1,90—2,20, finom minőségű szövetgyapju 2—2,30, gyengébb minőségű báránygyapju 1,40—1,50, középminőségű báránygyapju 1,50—1,70, jobb minőségű báránygyapju 1,60—1,80, finom báránygyapju 2—2,20 pengő kilogrammonként.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiacra az elmúlt hét óta az árak nem változtak. Árak: Marhabőr, magyar (25—39½ kg-os) 1—1,10, (40—49½ kg-os) 0,90—1, (50 kg-on felül) 0,80—0,90, marhabőr tarka (25—39½ kg-os) 1,10—1,20, (40—49½ kg-os) 1—1,10, (50 kg-on felül) 0,90—1, borjubőr (hosszu lábbal) 2,10—2,20, juhbőr 0,90—1 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 440—720, rostélyos, vastag hátszín, felsál, fehérszénke, gömbölyű felsál 240—340, fartó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 180—320, gulyásnak való 120—200 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felsezetett comb 360—500, sütnivaló 200—400, pörköltnek való 160—260 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 160—240, gerinc, lapocka 140—200, pörköltnek való 120—180 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 300—400, friss comb, tarja, lapocka 270—320, friss oldalas 220—260, kecsenyának való 60—120, vese velővel 180—240, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—440, olvasztani való szalonna 220—240, sózott kenyérszalonna 240—260, füstölt 240—280, háj 250—270, zsíros tepertő 200—280, helybeli sertésszár 232—260 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 120—350, rucsa 300—900, lud 700—1400 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 240—280, csirke 260—400, hizott rucsa 240—320, lud, hizott 240—320, ludmáj 400—1000, hudsír és háj 300—440, ludaprólek 100—200 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss tejtőjás 12—14, főzöttjás 10—12 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harecsa 500—600, ponty 280—360, kárász 160—180, compó 200—240, keszeg 100—120 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 16—60 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 36—40, lefőlézött 16—20, yoghurt 100—170, tejszín 340—360, tejföl 160—200, centrifugált teavaj, tömbben 440—500, 10 dkg-os csomagolásban 520—680, főzékvaj 360—460, szedett vidéki vaj 380—460, juhvaj 460, tehéntúró 100—120, sovány tehéntúró 60—90, juhtúró 300—360, kevertúró 240—320, hazai ementáli sajt 500—600, hazai trappista 340—440 fillér kilogrammonként.

Száraz fűszerek és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lenese 80—120, hántolt egész borsó 90—120, feles 60—100, fehér, aprószemű bab 60—100, nagyszemű 70—100, szines 60—100, finom árpaakása 80—110, durva 60—80, tojásos tarhonya 120—140 fillér kilogrammonként.

Zöldéj. A nyílt piacokon: Sárkárpa zöldjével esomója 2—16, petrezselyem zöldjével esomója 2—16, zeller újdonság, zöldjével darabja 2—8, katarabé zöldjével darabja 2—6, makói vöröshagyma 12—18, közönséges vöröshagyma 10—14, fokhagyma kilogrammja 40—70, ecéka 10—24, hazai fejeskáposzta 8—16, kelkáposzta 10—20, vöröskáposzta 18—40, fejes saláta 4—12, rózsaburgonya 9—14, Ella 8—12, tömör csiperkegomba 200—440, székfűgomba 200—300, éti vágánygomba 200—300, fekete retek kilogrammja 10—24, hónapos retek esomója 8—16, savanyítani való ugorka 14—30, salátának való 6—16, ecetes ugorka 100—160, kovászos 40—50, apró, hegyes zöldpaprika kilogrammja 10—30, tölteni való 10—28, főzöttök 4—8, gyalult 16—20, paradicsom 8—16, zoldbab 50—70, zöld vajbab 40—80, kifejtett 80—140, hüvelyes zoldborsó 80—140, kifejtett 120—240, zöld tengeri csó darabonként 3—8, sóska 20—40, tisztított paraj 20—30, főzött paradicsom 100—100* fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 40—80, közönséges 15—60, befőzni való 40—60, nemes fajkörte 50—100, közönséges 20—60, berzencei szilva 26—40, vörös 14—30, aszaltszilva 100—120, szilvazav 136—160, gyümölcsös 160—320, nemes ringló 40—100, kopasz őszibarack 50—140, befőzni való őszibarack 60—120, nem magyaváló őszibarack 50—200, magyaváló őszibarack 60—200, faj-sárgadinnye 16—30, közönséges 10—18, görögdinnye 10—12, keménybőjű díó 120—160, közönséges 30—40, kevert 40—60, héjazott csomogoró 340—440, héjazott mandula 600—800 fillér kilogrammonként.

Gyógynövénypiac. Kamilla 50—60, ökorfarkkörö-virág, arany-sárga színű 250, köhars 150, ezüsthárs 115, fürtös bodza, rövid szárral, fehérén száradt 130, pipacsvirág 300, buzavirág, kék 400, cikara, fehéren száradt 130, karkaláb virág 150, beléndeklevél 70—80, csalán-farkkörö virág 35, szkaraláb virág 150, beléndeklevél 70—80, csalán-levél 28, díófelevél 30—32, maszlag 75, nadragulya-levél 75, papszajlével, kecske csipett 48, keskeny utifű 40, fehérmályva 28, apró boj-torján 40, ezérjófű, rövid szárral 100—110, fehér üröm, fosztott 32, szappangyökér hámozott, felszeletelve 100, hámozatlan 80, fehér mályvagyökér, hámozott 100, borolobogó 20, anarozs 300, díókopás 30, körisbogar 300, iglicgyökér 45 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemes-paprika 700—800, feledecs, gulyás 550—600, rózsapaprika 460—560, erős 300—400, kereskedelmi 260—280, kék mák 140—160, közönséges 120—140, pergettett méz 240—280, házi szappanpap 144—160, közönséges háziszappan 96—128 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Csövespaprika füzerekenként 5,50—7, édesnemes paprika kg-ként 4,50—4,80, feledecs paprika kg-ként 3,90—4,10, rózsapaprika kg-ként 1,10—1,50, harmadrendű paprika kg-ként 0,40—0,70 pengő. — **Kalocsán:** Édesnemes paprika kg-ként 4—4,20, rózsapaprika kg-ként 1—1,80, harmadrendű paprika kg-ként 0,50—1 pengő.

Borpiac. A borpiac általánosan lanya. Tömegborokat 1,80—2 pengőig, magasabb fokú borokat 2—3 pengőig vásárolják Mallingand-fokonként és hektoliterenként. Korai szüretelésű édes must ára hektoliterenként 22—25 pengő. Bormustban kötés még nem igen jött létre.

Szesz és szeszitalok. Az Országos Szeszértékesítő Rt. végrehajtó-bizottsága legutóbb tartott ülésében az összes szeszkatégoriák változatlan jegyzését határozta el. A detallüzletben denaturált szesz legalább 5 barrel vételénél a nagybani ár 77 pengő, 100 literen felüli vételénél 83 pengő. Az ár vége hordóiban készpénzfizetés mellett értendő. — **Gyümölcspálinka.** Az Országos Gyümölcsészszorgalom Rt. legutóbb tartott végrehajtóbizottsági ülésén az augusztus havára megállapított árakat változatlanul szeptember havára is megállapította. A gyümölcspálinkakészletben a forgalom kielégítő és törkölyi, borseprő- és csepppálinka legalább 50 hl. vételénél 453—24, hegyaljai és badacsonyi vidéki törköly legalább 50 hl. vételénél 469—04, szilvápálinka (nyári) vörös, legalább 50 hl. vételénél 527,14, őszli kék szilvápálinka legalább 50 hl. vételénél 616,88. Prémiumos ár legalább 50 hl. vételénél 632,71 pengő. Az árak a főzdi állomáson átadva és átveve hordó nélkül értendők.

Papiac. A tűzfapiacra fokozódó élenkülés észlelhető szilárd árak mellett. Belföldi száraz hasábra 230—260 pengő, a feladó állomáson, importára 240—260 pengő magyar határállomásról. — **Keményfűben** az érdeklődés nagyon gyenge, az árak a múlt évi őszi színvonalon mozognak. Gyengébb minőségű árura alig akad; jobb tölgyrönk 38—45 pengő, elsőrendű árú 50—65 pengő, furnérönk 80—100 pengő köbméterenként. — **Fenyőfűben** mérsékelt kereslet mellett a régi árak vannak érvényben. — **Talpfaiban** kisebbmértvű áremelkedést várnak a termelési költségek drágulásával kapcsolatban.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára szeptember hó 16-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 27,68 (27,83); dollár 5,70 (5,72); hollandi forint 2,29 (2,30); német márka 1,36 (1,36½); svájci frank 1,10 (1,10½). **Egy pengőnél kevesebbe kerül:** Csehkorona 16,87 (16,94); szerb dinár 9,96 (10,04); francia frank 22,25 (22,55); lengyel zloty 64,05 (64,35); román leu 3,36 (3,40); olasz lira 29,85 (30,15); osztrák schilling 80,35 (80,75); spanyol pezeta 84,15 (84,85) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 22,90 (23,10); ezüst egykoronás 0,40 (0,42); régi forint 1,05 (1,10); ezüst 6tkoronás 2 (2,10) pengő. Szinarany kilogrammja 3800 (3820); szinezüst 97,5 (99,5) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkányt, egeret, mezei egereket csak „Ratinol”

svábbogarat, cső-tányt, ruszní, hangyát, „Russin” irtógyökereket! Más állatra, emberre veszélytelen! Napárban szállítja Ratinol Laboratórium, Budapest, Murányi-n. 36.

SZAKORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. (Rókussal szemben).
Rendelés egész nap.

vér- és nemibetegek részére. Ezüstsalvarsanoltás.

Egy-két diákfiut vagy diákleányt

elvállal uri család t e l j e s ellátással.
Budapest, Eötvös-utca 35. III. 19.